

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
48. (1113.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1007 ▲
1 amerikai dollár	3,0210 ▲
100 magyar forint	1,5322 ▼

Aktuális

3

Letartóztatnák Cătălin Voicut

Cătălin Voicu szenátor letartóztatásának engedélyezését kérte tegnap a parlamenttől az Országos Korrupcióellenes Ügyészség (DNA). A szociáldemokrata honatyát befolyással való üzérkedéssel, okirat-hamisítással, korrupciós bűncselekményekben való bűnrészességgel vádolják.

Kultúra

8

Harag György szellemében

Besűrűsödtek az események a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata körül. Keresztes Attila színházigazgatóval arról beszélgettünk, hogyan fogadja az általa vezetett társulat a szakma figyelmének feléje fordulását, és az igazgató-rendező lengyelországi sikeréről is szót ejtettünk.

Média

9

Bukaresti sztárkavalkád

Ha a tavalyi esztendő Madonna éveként vult be a romániai koncerttörténelembe, akkor az ideit a sztárok évének kell tekintelnünk, hisz 2010-ben számtalan nemzetközi híró előadó fordult meg a román fővárosban. És bár a B'estFest elmaradása megcsönkította a listát, van miből válogatni.

Vezércikk

3

Hosszú menetelés

Fellapozni A politika művészete című enciklopédiát – biztos van ilyen, és nem is egy –, majd elolvasni azokat az elveket, amelyek lehetővé teszik, hogy a rendkívül gyorsan változó mozgástérben is meg lehessen találni azokat a kapaszkodókat, amelyek segítségével bármilyen helyzetben tovább lehet jutni. És ha mindezt megtettük, akkor máris ott vagyunk a Geoană-ügynél. ▶

Székedi Ferenc

máris ott vagyunk a Geoană-ügynél. ▶

Végkiárusít a kormány

Válságterv Boc módra: állami cégrészvények eladásából szerezne pénzt a kabinet

Az állami vállalatok kisebbségi részvény-csomagjainak áruba bocsátása révén hozna létre befektetési alapot a kormány – derült ki a Boc-kabinet tegnapi ülése után. Az információ azt követően lát napvilágot, hogy az EBRD élesen kritizálta a román kormány eddigi válságellenes intézkedéseit.

Fleischer Hilda, Totka László, Szakács Zsuzsanna

▶ Miután nemzetközi szakemberek eredménytelennek nyilvánították Románia válságkezelő programját, az állami vállalatok

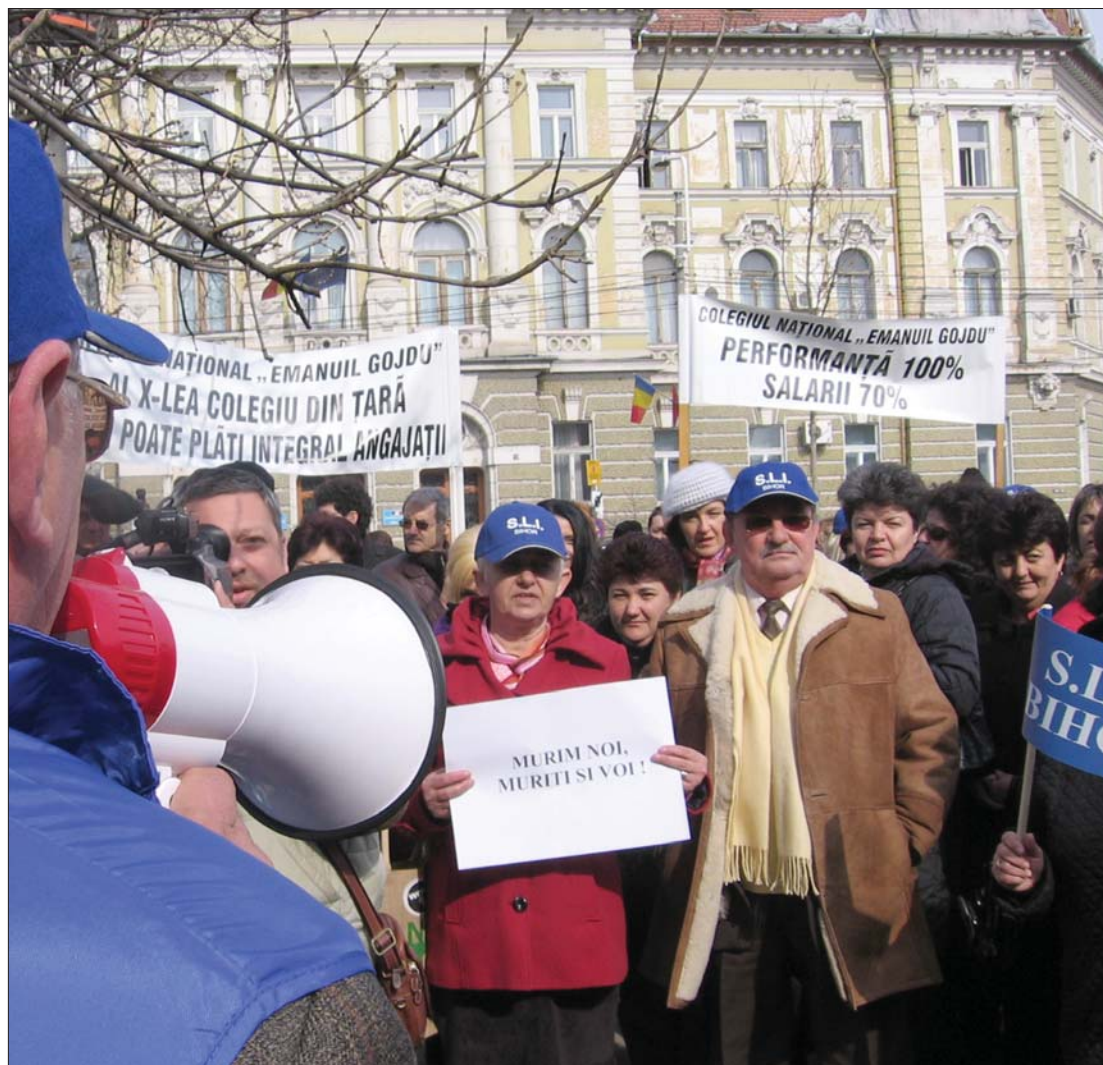
kisebbségi részvénycsomagjainak áruba bocsátásából hozna létre a kormány egy befektetési alapot, amely a krízis elleni új intézkedés egyik fő pillérét jelentené – szivárogtatta ki a tegnapi kormányülést megelőzően a *Mediafax*. A

kormányülés után Emil Boc miniszterelnök újságírói kérdésre megerősítette a hírügynökség értesülését, de nem árult el részleteket a „végkiárusításról”. „A kormány dolgozik egy befektetési alap létrehozásának tervezetén, mely biztosíthatja a szükséges pénzügyi fedezetet a főbb infrastrukturális projektekhez. Az alap több forrásból táplálkozik majd, ezek egyikét alkotják azok a kisebbségi részvénycsomagok, melyeket az állam birtokol különböző társaságoknál” – magyarázta a kormányülést követően Boc. „Jelen pillanatban minden megoldás jó, amely a válság elleni fellépést

szolgálja – nyilatkozta Daniel Dăianu gazdasági elemző az *ÚMSZ* kérdésére, hogy mennyire lehet hatékony a tervezett eljárás. – Tisztázni kell, hogy mekkora összegről van szó, és hogyan fogjuk kiegészíteni a befektetési forrásokat, az állami tulajdonrészből eredő osztalékok ugyanis eddig hozzájárultak az államkassza bevételeihez.” Bár a szakember szerint még nem világos, hogy az intézkedés milyen mértékben járul hozzá az állami források növeléséhez, valószínűnek tartja, hogy nyereséges vállalkozások részvényeiről van szó.

Folytatása a 6. oldalon ▶

Utcára vonultak a tanárok

A Bihar megyei prefektúra épülete előtt tegnap mintegy kétszázötven szakszervezetis vonult fel A szerző felvétele**Totka László**

▶ Nyilvánosságra hozta tegnap az Országos Tanügyi Szakszervezet (FEN) tiltakozássorozatának tervezett menetrendjét. „Már csak a sztrájk és az iskolaév szabotálása az utolsó eszköz a kezünkben” – nyilatkozta tegnap Constatin Ciosu szakszervezeti vezető. Magyarázata szerint

a tanügy alulfinanszírozása olyan súlyos problémákhoz vezetett, amelyek ellehetlenítik az oktatást, ezért van szükség a radikális fellépésre. Ma még tárgyalóasztalhoz ül Daniel Funeriu tanügyminiszter a szakszervezetek képviselőivel, de közben folyamatosan zajlanak a tiltakozások. Tegnap Nagyváradon háromszáz pedagógus vonult utcá-

ra, pénteken Bukarestben tüntettek a pedagógusok a FEN felhívására. A szakszervezetek kifogásolják, hogy a kormány a GDP 6 százaléka csupán 3,8 százalékot irányoz elő az oktatásra. A keletkező hiány miatt – állítja a FEN – a működésképtenség határáig jutott a romániai iskolarendszer.

Folytatása a 7. oldalon ▶

Csatát nyert Mircea Geoană

▶ Ma ismét megpróbálkozik Mircea Geoană szenátusi házelnök leváltásával a kormánykoalíció, miután tegnap a házbizottság lesöpörte az asztalról a demokrata-liberálisok indítványát: a PD-L frakciója a plénumon is megpróbálja előterjeszteni javaslatát, amellyel – a szociáldemokraták szerint – a felsőház tevékenysége is megbénulhat. Az RMDSZ frakciója továbbra is támogatja Geoană leváltását, Frunda György szenátor azonban nem ért egyet kollégái álláspontjával. „Politikai és jogi fenntartásaim vannak. Semlegeseznek kellett volna maradnunk ebben a kérdésben” – nyilatkozta lapunknak a politikus. **3. oldal ▶**

Esély a munkabaleset után

ÚMSZ

▶ Több ezer ember sérül meg évente munkabalesetekben Romániában, többségük nem kap esélyt a teljes felépüléshez. Szakértők szerint megfelelő ellátás mellett újra munkaképesé válhatnak azok, akiket az egészségügyi rendszer hiányosságai miatt inkább leszázalékolnak. Az országban egyedülállóként Maros megyében épül európai normák szerint felszerelt rehabilitációs központ. A munkorvostan a hazai orvoslás „mosztohyagereke”, pedig a nemzetközi statisztikák szerint Románia vezető helyen áll a munkabalesetek számát illetően. Intézményes háttér nélkül eddig egyáltalán nem volt mód az érintettek rehabilitálására. **7. oldal ▶**

Röviden

Bukarestben ülésezett a SZÁT

Bukarestben ülésezett tegnap az RMDSZ Szövetségi Állandó Tanácsa (SZÁT), amely az ügyvezető elnök előterjesztésére elfogadta a szövetség költségvetés-tervezetét. Markó Béla szövetségi elnök tájékoztatta a SZÁT-ot a kormánykoalíció tevékenységéről, ugyanakkor a testület meghallgatta az egészségügyi miniszter beszámolóját. Az RMDSZ támogatja az egészségügyi miniszter reformintézkedéseit, és ennek keretében a mielőbbi decentralizációt.

A Bechtel képviselőit fogadta Markó Béla miniszterelnök-helyettes

Az erdélyi autópályát építő Bechtel vállalat képviselőit fogadta hivatalában tegnap Markó Béla miniszterelnök-helyettes. Michael Lee Swinford, a cég új projektigazgatója és Bogdan Sgărcitu kommunikációs igazgatója a projekt stádiumát és a 2011–2012-re tervezett munkálatokat ismertette. Markó megerősítette: az autós-tráda nagyon fontos, úgy a belső gazdasági fejlődés, mint az Európai Unió országaival való kapcsolattartás szempontjából, hangsúlyozva, támogat minden infrastrukturális fejlesztést érintő stratégiai projektet.

Kírúgták Bolcaş a PRM-ből

Kírúgták a Nagy-Románia Pártból (PRM) Lucian Bolcaş. A szélsőséges nacionalista alakulat vezetősége szerint a PRM volt alelnöke „lepaktált Bănescu elnök maffiájával”, és ügyvédként nem védte meg az alakulat érdekeit. Corneliu Vadim Tudor pártelnök azt róttá fel Bolcaşnak, hogy mulasztása miatt a PRM el fogja veszíteni központi székházát, amelyet egy volt örökös visszaigényelt az államtól. A kírúgott politikus nem kívánta kommentálni az ellene felhozott vádakokat, de megjegyezte, hogy alaptalanok azok a hírek, miszerint elnöki tanácsadói állást kínált neki Traian Bănescu.

Már nem titkosak a forradalom dokumentumai

Feloldotta tegnap a kormány az „államtitok”, „titkos” és „szigorúan titkos” besorolását, a Forradalom-dossziéhoz tartozó dokumentumok titkosítását. Ezt Emil Boc miniszterelnök közölte a kormányülés után. Az erre vonatkozó határozat, valamint az iratok tartalma is hamarosan megjelenik a *Hivatalos Közlönyben*. Emil Boc elmondta, az tette lehetővé a tükörsítés feloldását, hogy ezen iratok immár nem lehetnek hatással az állambiztonságra, a közrendre, az ország védelmére, a közjogi, illetve magánjogi érdekekre nézve.

Elmozdult a chilei főváros

Több mint három méterrel eltolta nyugati irányban a chilei Concepción városát a múlt hónap végén történt pusztító erejű földrengés - derítették ki chilei és amerikai tudósok. Az amerikai Ohio állam egyetemén által helyi idő szerint hétfőn bemutatott tanulmányuk szerint Concepción - a latin-amerikai ország második legnagyobb városa - most három méterrel és négy centiméterrel nyugatabbra fekszik, mint a február 27-i földrengés előtt.

Megtalálták a volt ciprusi elnök ellopott holttestét

A DNS-teszt eredménye igazolta, hogy valóban Tászosz Papadopoulos volt ciprusi elnök ellopott holttestét találták meg - jelentette be tegnap egy rendőrségi szóvivő. Egy bizonyos értesülés alapján a minap találtak meg egy Nicosia melletti temetőben Papadopoulos feltételezett holttestét. A földi maradványokat szűk három hónappal ezelőtt lopták el a néhai államférfi sírjából. Lukasz Luka igazságügyi miniszter kizárta annak lehetőségét, hogy a hullarablás mögött politikai okok lettek volna.

Amerika kiáll Izrael mellett

Hírösszefoglaló

► Az Egyesült Államok Izrael mellett áll, ha a zsidó állam biztonságáról van szó - jelentette ki Joe Biden amerikai alelnök tegnap Jeruzsálemben, miután megbeszélést folytatott Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnökkel. Biden újságírók előtt leszögezte: az amerikai-izraeli kapcsolatok sarokköve Washington „teljes és fenntartás nélküli” elkötelezettsége Izrael biztonsága mellett. Az izraeli kormányfővel együtt tartott sajtótájékoztatóján kitért arra is, hogy az Egyesült Államok eltökélt szándéka megakadályozni, hogy Irán nukleáris fegyverhez jusson.

Az iráni atomvitával kapcsolatban Netanjahu elmondta, hogy nagyra értékeli az amerikai kormány erőfeszítéseit az Irán elleni szankciók megszigorítása ér-

dekében. „Minél súlyosabbak ezek a büntetőintézkedések, annál valószínűbb, hogy Irán kénytelen lesz dönteni: atomprogramját vagy jövőbeli stabilitását helyezi előbbre” - mondta.

Biden Netanjahuval folytatott tárgyalásán hangsúlyozta: Washington támogatja azokat, akik „hajlandóak kockázatokat vállalni a békéért”, és biztos abban, hogy Izrael erre készen áll. Az amerikai alelnök előzőleg Simon Peresz izraeli elnökkel találkozott. Megbeszélésük előtt az amerikai politikus arról beszélt, hogy most „igazi lehetőség” kínálkozik a béke megteremtésére az izraeliek és a palesztinok között. Úgy vélekedett, hogy az izraeli és a palesztin nép érdekei inkább egybeesnek, mint különböznek.

Biden örömet fejezte ki, hogy Izrael és a palesztinok közvetett béketárgyalásokat kezdenek.

Hozzátette: reméli, hogy ez a folyamat segítheti eloszlatni az elmúlt években felgyülemlett bizalmatlanságot, és végső soron a közvetlen tárgyalások megkezdését eredményezi majd. A washingtoni Fehér Ház hétfőn jelentette be, hogy megállapodás született a közvetett párbeszédéről George Mitchellnek, az amerikai elnök közel-keleti különmegbízottjának a közreműködésével. Mitchell a következő hetekben Izrael és a palesztin területek között fog ingázni, és közvetít a tárgyalásokban. Joe Biden személyében Barack Obama hivatalba lépése óta a legmagasabb rangú amerikai politikus látogatott el Izraelbe. Az alelnök szerdán továbbutazik a ciszjordániai Rámallahba és a palesztin területekre, hogy tárgyaljon Mahmúd Abbász palesztin elnökkel és Szalám Fajjád kormányfővel. ◀

Szívélyes fogadtatás. Joe Biden amerikai alelnök Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnökkel

Fotó: Agerpres

Obama még verné Busht

Hírösszefoglaló

► Barack Obama fogyatkozó népszerűsége ellenére simán győzne, ha meg kellene mérkőznie egy elnökválasztáson Hillary Clintonnal vagy George Bushsal - derült ki a *Newsmax/Zogby* hétfőn ismertett felméréséből. Az amerikaiak 38 százaléka szavazna egy mostani választásra a hivatalban levő elnökre, ha a volt first lady lenne az ellenfele, aki a voksok harminc százalékát tudná összegyűjteni. A megkérdezettek 29 százaléka egyiküket sem támogatná. A republikánusok körében érdekes módon

Barack Obama

Fotó: Agerpres/AP

Clinton lenne a jobb, 33 százaléka szavazna, míg Obamára csak hat százalék (Clinton és Obama is demokrata párti politikus). Ha George W. Bush lenne az ellenfele, akkor Obama 48 százalékot kapna, míg a korábbi elnök a voksok 38 százalékát szerezne meg. tizenkét százalék egyikükből sem kérne. A függetlenek körében is jobb lenne Obama, 42 százalék támogatását kapná meg, Bush csak 33 százalékot.

Jonh Zogby, a róla elnevezett közvélemény-kutató cég alapító-elnöke megállapította: bár Amerika-szerte, különösen a függetlenek és mérsékelt körében csatlós érezhető az Obamával kapcsolatos várakozások terén, a jelenlegi elnök könnyedén nyerne, ha republikánus elődje lenne az ellenfele. Rávilágított: Bush még mindig bukkott elnökként szerepel a köztudatban. Nemszak az általa hátrahagyott gazdasági válság és a háborúk miatt, a konzervatívok a számlájára írják az állam túlköltekezését is. A négyezer lehetséges szavazó internetes felméréséből az is kiderült: az amerikaiak a jelenlegi elnök és még életben levő elődei közül leginkább Obama válságkezelő képességében bíznak. ◀

Berlin: feltárják az egyházi tanárok szexuális visszaéléseit

Hírösszefoglaló

► Kerekasztal-konferenciát javasolt a német kormány tegnap az iskolai szexuális visszaélések megelőzésére. A németországi katolikus egyház támogatásáról biztosította a javaslatot, és berlini értesülések szerint hasonlóképpen foglalt állást a Vatikán is. Kristina Schröder családügyi miniszter annak nyomán állt elő indítványával, hogy az elmúlt hetekben több németországi egyházi iskolában paptanárok által diákokkal szemben évtizedekkel ezelőtt elkövetett szexuális bűncselekményekre derült fény. A kerekasztal-konferencia időpontjául április 23-át javasolta, és arra a két legnagyobb né-

metországi egyház, a katolikus és az evangélikus egyház, továbbá családügyi, valamint oktatási szervezetek és az orvostudomány képviselőit hívta meg.

A német katolikus egyház támogatásáról biztosította az állami hatóságok tevékenységét. Az egyház vezetői szervezetenként katolikus püspöki konferencia hangsúlyozta: fenntartás nélkül támogatja az egyházi személyek által kiskorúakkal szemben elkövetett szexuális bűncselekmények üldözését, illetve feltárását. Sőt, ilyen esetekben a püspöki konferencia az állami hatósági eljárás mellett egyházi büntetőjogi eljárást is indít - hangoztatta a püspöki konferencia szóvivője. ◀

Ausztriában is mozgolódnak

Németország után Ausztriában is egyre nagyobb nyilvánosságot kapnak az egyházi iskolákban elkövetett szexuális visszaélések. A német nyelvterület legrégebbi kolostorának, a salzburgi Szent Péter bencés apátságának az egyik volt növendéke kedden az osztrák rádióban tárta a nyilvánosság elé a visszaéléseket, amelyeket az intézmény jelenlegi főpátja és két egykori szerzetes követett el ellene negyven évvel korábban. Ugyanaznap egy vorarlbergi cisztercita internátus vezetője is megerősítette, hogy náluk is történt két hasonló eset, az egyik az 1980-as években, a másik 2001-ben.

Az ukrán marad a hivatalos nyelv

Hírösszefoglaló

► Viktor Janukovics ukrán elnök tegnap kijelentette, hogy (továbbra is) az ukrán lesz az egyetlen hivatalos nyelv az országban, de kötelezően alkalmaznák a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartáját. Az államfő erről a Cserkaszi megyei Kanyivban beszélt a Sevcsenko-díj átadó ünnepségén. A 26 ezer fős járási székhelyen nyugszik a XIX. századi ukrán nemzeti költő, Tarasz Sevcsenko. Az „ukrán Petőfiként” is ismert költő születésének 196. évfordulóján, Kijevben tartott emlékülneepségén Janukovics választási ellenfele, Julija Timosenko mintegy kétezer híve előtt felszólította az ellenzék, egyesüljenek az új államfő „ukránellenes politikája” ellen. Timosenko kormányát a múlt héten menesztette, az oroszbarátnak tartott Janukovics vezette Régiók Pártja kezdeményezésére az ukrán parlament. Választási kampányában Janukovics az orosz nyelv védelmét ígérte az előző kormányzat „ukránosítási” törekvéseivel szemben. 2009 júliusában Beregszászon még elnökjelöltként az ukrán nemzeti kisebbségek, köztük a kárpátaljai magyarok helyzetének a javítását helyezte kilátásba. Mint akkor mondta, Ukrajnában elfogadták ugyan a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartáját, de annak megvalósítása nem történt meg, mert Viktor Juscsenko akkori elnök megvétózta az ehhez szükséges törvényeket. A kisebbségi nyelvek védelmét célzó, 1992-ben aláírt Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája rendelkezik többek között e nyelvek oktatása és tanulása megfelelő formáinak és eszközeinek biztosításáról, továbbá azoknak a köztudatban való használatát elősegítő intézkedésekről. ◀

Csatát nyert Geoană

Cs. P. T.

▶ Csatát nyert tegnap a házbizottsági ülésen Mircea Geoană. Az ellenzéki többségű testület leszavazta azt a javaslatot, hogy a felsőház mai ülésének egyik napirendi pontja a szenátus elnökének leváltása legyen. A Demokrata-Liberális Párt (PD-L) és az RMDSZ azonban nem adja fel: ma megpróbálja a plénum elé terjeszteni az indítványt – tudtuk meg Fekete Szabó Andrásról. Az RMDSZ frakcióvezetőjének tájékoztatása szerint a szenátoroknak is joguk van plénumban napirendi pontokat javasolni. „Az ülés elején a házelnök szavazásra bocsátja a napirendi pontokat. Ezeket a szenátorok kiegészíthetik javaslataikkal” – magyarázta az ÚMSZ-nek a politikus, aki tegnap nem tudta megjósolni, milyen sikerrel jár majd ez a próbálkozás.

Hasonlóan nyilatkozott tegnap Traian Igaş, a PD-L frakcióvezetője is. Tájékoztatója szerint a frakció minden eszközzel megpróbálja napirendre tűzni a szociáldemokrata házelnök leváltására vonatkozó indítványát. Mint mondta, ha ezt ma sem sikerül elérni, akkor ismét a házbizottsághoz fordulnak kérésükkel. „Addig próbálkozunk, amíg sikerrel járunk” – mondta a frakcióvezető.

Lebénul a szenátus?

A házbizottság tegnapi ülésén Ion Chelaru szociáldemokrata házelnök sepegette le az asztalról a PD-L kezdeményezését. Javaslataira született döntés arról, hogy a testület még csak ne is tárgyalja

a házelnök leváltására vonatkozó indítványt; ezt a tizenhárom tagú házbizottság hét ellenzéki tagja – köztük Mircea Geoană – szavazta meg.

Chelaru és Geoană egyaránt arra hivatkozott, hogy a házelnök leváltására irányuló kezdeményezés alkotmányellenes, így fölösleges a plénum elé terjeszteni. „A javaslat elfogadhatatlan volt, mert az alkotmányba, az Alkotmánybíróság korábbi döntéseibe és a házszabályba ütközik” – magyarázta a házelnök, aki – ígérete szerint – a szenátus mai plénumán is az „alkotmányosság híve” lesz. Ion Chelaru szerint ha a PD-L a mai plénumon is újra előterjeszti javaslatát, fennáll a veszély, hogy lebénul a szenátus tevékenysége.

Frunđa másképp látja

Mint ismert, a házelnök leváltását az RMDSZ is támogatja; ezt az álláspontot a szövetség szenátusi frakciója hétfői ülésén szavazással meg is erősítette. Volt azonban ellenszavazat is, Frunda György szenátoré. „Sem jogi, sem politikai szempontból nem tartom helyes döntésnek Geoană leváltását” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek a politikus. Frunda érvelése szerint a házelnök csak két esetben váltható le: ha saját pártja visszahívja tisztségéből, vagy ha sorozatosan, illetve súlyosan megszegte a házszabályt. „Az nem meríti ki a házszabály súlyos vagy sorozatos megsértését, hogy a szenátus elnöke megtagadta a

függetlenek egyik kérését” – magyarázta a szenátor. Hozzátette, emellett az alkotmány is kimondja, hogy a házelnököket teljes mandátumra, azaz négy évre választják. Frunda politikai szempontból azért helyteleníti a döntést, mert szerinte a későbbiekben visszaüthet az RMDSZ-re is. „Ugyanúgy, ahogy most Geoanăt egy parlamenti többség leváltaná, leválthatják azokat az RMDSZ-es honatyákat is, akik vezető tisztségeket töltenek be a szakszervezetekben” – jelentette ki. A szenátor szerint a döntéssel az RMDSZ megítélése is romlik. „Korábban nemcsak azért dicsérték a politikusainkat, mert jól felkészültek, hanem azért is, mert van tartásuk” – magyarázta. ◀

A demokrata-liberálisok ma a szenátus plénumában kérik Mircea Geoană házelnök leváltását

Fotó: Szávuj Attila/archív

Leváltják Barót alpolgármesterét?

Kovács Zsolt

▶ Az önkormányzati munka akadályozása és a munkahelyéről való hiányzás miatt indítja el Bán István, baróti RMDSZ-es alpolgármester ellen a leváltási procedúrát felettese, Nagy István. A Magyar Polgári Párt (MPP) színeiben mandátumot nyert városgazda szerint az alpolgármester másfél éve nem írta alá a jelenléti könyvet, ezért a holnapi tanácsülésen kezdeményezi leváltását. „Ezt kívánja a közérdek” – indokolta kezdeményezését a baróti polgármester, aki szerint Bán István leváltásának nincs köze politikai ellentétnek. Magyarázata szerint az alpolgármester nem látja el feladatait, nem tartja tiszteletben a munkaidőt, akadályozza az önkormányzat munkáját, mert nem írja alá annak iratait, és több civil pert kezdeményezett a polgármester és a városközségi dolgozói ellen. Nagy István elmondta: nincs ellenére annak, hogy a leváltott alpolgármester helyébe az RMDSZ mást nevezzen ki. Az érintett Bán István szerint alaptalanok a hiányzásról szóló vádak, ugyanis ő rendszerint már a polgármester előtt beérkezik a munkahelyére, de mivel ő település tartozik a városhoz, sokat megy terepre. A baróti önkormányzatnak hat RMDSZ-es, öt MPP-s és négy független tanácstagja van. ◀

A DNA engedélyt kér Cătălin Voicu letartóztatására

ÚMSZ

▶ Cătălin Voicu szenátor letartóztatásának engedélyezését kérte tegnap a parlamenttől az Országos Korrupcióellenes Ügyészség (DNA). A szociáldemokrata honatyát befolyással való üzérkedéssel, okirat-hamisítással, korrupciós bűncselekményekben való bűnrészességgel vádolják. A DNA szerint Voicu pénzt kért és kapott üzletemberektől azért, hogy közbenjárjon polgári és bűnvádi ügyekben azok kedvező megoldása érdekében. Az érintett politikai leszámolást lát a vádemelés mögött, hozzátéve, az őt terhelő bizonyítékokat törvénytelenül gyűjtötték össze a korrupcióellenes ügyészek. „Úgy dol-

Cătălin Voicu szenátor

Fotó: Mediafax

goznak, mint az egykori Szekuritáté tette” – nyilatkozta Voicu, aki egyelőre nem konzultált párttársaival arról, hogy milyen álláspontra helyezkednek az ügyészek kérésével kapcsolatban. Victor Ponta PSD-elnök tegnap jelezte, a szociáldemokraták nem fogják akadályozni az igazságszolgáltató szervek munkáját, szerinte Voicu szenátor ügyesemberének „minél hamarabb a bírák elé kell kerülnie”. A parlamenti procedúra szerint a DNA kérését előbb a szenátus állandó bizottságának és a jogi bizottságnak is jóvá kell hagynia, mielőtt a felsőház plénuma döntene a mentelmi jog megvonásáról. A szociáldemokrata szenátor valószínűleg elveszti pártja védelmét, ugyanis a PSD szürke eminenciásának számító Viorel Hrebenciuc is „nem tudom”-mal válaszolt az újságírók azon kérdésére, hogy kiáll-e Voicu mellett.

A DNA vádirata szerint a PSD-s honatyá két részletben, több mint negyedmillió eurót kért és kapott egy üzletembertől, akinek a fizetség fejében azt ígérte, hogy a Legfelsőbb Bíróságon „leállítat” egy ellene folyó pert. Egy másik üzletember 119 ezer lejt fizetett Voicunak, hogy vesse latba befolyását a fővárosi rendőrségnél egy bűnvádi nyomozás leállítására érdekében. ◀

Fekete márciusra emlékeznek

Antal Erika

▶ Kétnapos rendezvénysorozattal emlékeznek a jövő hét végén Marosvásárhelyen 1990 „fekete márciusára”. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Pro Europa Liga szeretné felhívni a figyelmet az események igazi okozóira, világossá tenni, hogy mi váltotta ki az akkori magyar-román nyílt konfliktussá fajuló ellentéteket. Kincses Előd marosvásárhelyi ügyvéd tegnap ismertette a programot, amely 19-én, pénteken este fátylas felvonulással kezdődik a Kultúrpalota előtt. A menet végigvonul a főtéren, feltér a Bolyai utcán a bíróság épületéig, ahol annak idején, 1990. március 19-én a Görgény völgyéből behozott román parasztközösség megrohmozta az RMDSZ székházát, és bántalmazták az ottrekedteket, közöttük Sütő Andrást. A fátylas menet onnan a református temetőbe vonul Sütő András sírházhoz, koszorúkat helyez el és főhajattal emlékezik az íróra. Március 20-án délelőtt 10 órakor a belvárosi római katolikus plébánia Deus Providebit Tanulmányi Házában *Hogyan tovább?* címmel kerekasztal-beszélgetésre kerül sor román és magyar értelmiségiek részvételével. A rendezvénysorozat 20-án délután a Vártemplomban ökumenikus istentisztelettel ér véget. ◀

Hosszú menetelés

Székedi Ferenc

Az igazság az, hogy most nagytólval kellene többször is végigbongészni a bukaresti szenátus működési szabályzatát, és – híven a romániai jogszabályok haladó hagyományaihoz – még legalább kétfüggőnyit jogász is megkérdeznél, hogy így vagy fordítva kell értelmezni ezt vagy amazt a szókapcsolatot, jelzőt, netán azt a szerény kis vesszőt, amely többértelművé tesz egy mondatot.

Azután pedig fellapozni *A politika művészet* című enciklopédiát – biztos van ilyen, és nem is egy –, majd elolvasni azokat az elveket, amelyek lehetővé teszik, hogy a rendkívül gyorsan változó mozgástérben is meg lehessen találni azokat a kapaszkodókat, amelyek segítségével bármilyen helyzetben tovább lehet jutni.

És ha mindezt megtettük – valószínű, hogy hétköznapi, állampolgári logikával nem mindent értünk meg –, akkor máris ott vagyunk a Geoană-ügynél. Tegnap a felsőház állandó bizottsága nem szavazta meg a volt PSD-elnök, (még) szenátuselnök felfüggesztési ügyének felvételét a mai szenátusi napirendi pontok közé, a plénum azonban másképpen dönthet, akár annak ellenére is, hogy az ülést éppen a leváltandó elnök vezeti, hiszen immár a felsőházra is enyhe kormánytöbbség jellemző. Márpedig a kormány úgy vélekedik: ha ellenzéki a szenátus elnöke, akkor akadályozhatja az állam megreformálásának törvényeit, és ebben van egy kis igazság. De abban is van, hogy az alkotmány éppen az állam működőképessége fenntartásának érdekében védi első számú tisztségviselőit a gyakori cseréktől, és ha politikai eszmecserék, megegyezések nyomán valami eldöntött, azt be is kellene tartani, legalább a demokrácia létezésének megőrzéséért.

Az RMDSZ nincs könnyű helyzetben: lévén a kormánykoalíció tagja, nyilvánvalóan a kabinet politikája mellett kell elköteleznie magát. Geoană kényszerleváltását az is indokolná, hogy a nagyon kis szavazatkülönbséggel lemaradt államelnökjelölt nem rajong a Băseşcu által erőltetett és népszavazással szentesített egypártos parlamentért, de hát – más okokból kifolyólag – ugyanez az RMDSZ-nek sem a szívügye.

A szövetségnek – nem először, és nem is utoljára – az erős bukaresti parlamenti sodrásban kell megtalálnia a helyes utat, és meghozza nem is rövid, hanem hosszabb távon. Arra a legfontosabb követelményre alapozva: vajon melyik döntés segíti majd nagyobb mértékben a romániai magyar közösség érdekeit? Ha az RMDSZ részleteiben, nem csupán a politika, hanem a valós élet szempontjaiból is kibontja ezt az alapelvet, akkor minden bizomnyal megtalálja mindazokat a támpontokat az elkövetkező hetekben, amelyek segítik munkáját. Mert nem kétséges, hogy ami most következik a szenátusban, az meglehetősen hosszú menetelés lesz, és szinte naponta felparázlik majd a vita, illetve a működési szabályzatnak az a bizonyos értelmezése, amelyet lehet így is gondolni, meg amúgy is...

Román lapszemle

Kolozsvár, Temesvár és Brassó az első romániai városok, amelyekben véget érhet az ingatlankrízis, miután itt februárban emelkedésnek indultak a lakásárak. (Adevărul) ▶ Naponta nyíltak újabb és újabb zálogházak Románia-szerte tavaly. Ez nemcsak a kölcsönért folyamodók, hanem a potenciális vásárlók számára is virágzó üzletnek bizonyult. (România liberă) ▶ Mintegy 117 millió euróra vásárolt természetes alapanyagú gyógykészítményeket a román lakosság 2009 folyamán, aminek köszönhetően az ágazat forgalma nyolc százalékkal növekedett az előző időszakhoz képest. (Curierul național) ▶ Több fővárosi tanár az internetes chat-fórumokon keresztül segít tanítványainak a házi feladatok elkészítésében és egyéb tanulmányi kérdésekben. (Evenimentul zilei)

Területi fejlesztés: régi jó régiók

Több mint egy évtizeddel ezelőtt osztották fel Romániát fejlesztési régiókra. Az 1998-ban kialakított nyolc térség ellen már akkor sokan tiltakoztak.

Bogdán Tibor

► Bukarest nagyrészt kényszerből osztotta fel fejlesztési régiókat az országot, mivel ez fontos előfeltétele volt Románia uniós csatlakozásának.

„Magyarellenes” régiók

A mindenkori román hatalom gyanakvással tekintett – és tekint – a regionalizálásra, amelyben még mindig az ország szétszakításának, első sorban a magyarlakta vidékek elkülönülésének veszélyét látja. Így az is érthető, hogy 1998-ban, a régiók kijelölésénél, az illetékeseket nem a kiegyensúlyozott területi fejlesztés elve vezérelte, hanem sokkal inkább politikai és etnikai szempontok, egészen konkrétan az, hogy egyetlen régióban se kerüljen túlsúlyba a magyar lakosság. Ennek nyomán teljesítéssel képtelen párosítások születtek: a szubkárpati övezetben fekvő Vrancea megye egy régióba kerül a tengerparti Konstancával; az ugyancsak szubkárpati és kőolajiparának köszönhetően igen fejlett Prahova megye a Duna menti, gazdaságilag és társadalmilag egyaránt elmaradt

Teleornammal alkot közös régiót. Nem zavarta a „regionalizálókat” az sem, hogy Hunyad megyét természetes határok (hegyek) is elválasztják a fejlett Bánságtól, emellett pedig Hunyad nyilvánvalóan minden szempontból sokkal inkább Fehér megyéhez kötődik.

A csúcs: Bukarest

A képtelen felosztás súlyos következményei tizenkét év elteltével egészen világosan megmutatkoznak. Az egyes régiók között nemcsak fennmaradtak, hanem tovább mélyültek a fejlettségi különbségek. Az egyik legszegényebb övezet – és nemcsak Romá-

nia, hanem az egész EU viszonylatában – Moldva maradt, a feketelistán csupán a bolgár Szeverozapaden tartomány előzi meg. Így a romániai északkeleti régióban a lakossági vásárlóerő mindössze 27 százaléka az uniós átlagnak, alig egy százalékkal több, mint a bolgár feketelistavezetőnek. A tíz legszegényebb uniós régió közül három romániai: az olteniai délnyugati, a havasalföldi déli, valamint a délkeleti, ahol a vásárlóerő csupán egyharmada a közösségi átlagértéknek. A husz régiót tartalmazó szegénységi lajstromon pedig tovább két romániai térség kapott helyet: az északnyugati és a központi.

Ugyanakkor Bukarestnek nincs miért szégyenkeznie, hiszen a több mint kétmillió fő városban a lakossági vásárlóerő meghaladja az uniós szint 90 százalékát.

A hazai régiók közti eltérés miatt igen viszonylagos az a számadat is, miszerint Romániában az egy főre eső bruttó hazai termék értéke közel hatezer euró. Bukarestben ugyanis meghaladja a 13 ezer eurót, amivel olyan aránylag fejlett volt szocialista országokat előz meg, mint Csehország, Magyarország, Lengyelország vagy Szlovákia, míg Moldvában a négyezret sem éri el, amivel még a volt szovjet tagköztársaságokhoz képest is lemarad. Hasonlóképpen mélyen Bukarest alatt teljesít a többi régió is. Emellett az északkeleti régióban a lakosság egynegyede dolgozik az iparban, a többi mezőgazdaságból él, a nyugati övezetben a helyzet fordított.

Tizenhat az igazi?

A valós fejlettségi szinteket és fejlődési igényeket, nem-

különbö a földrajzi és történelmi szempontokat, a hagyományokat figyelmen kívül hagyó régiók helyett az RMDSZ teljesen másfajta felosztást javasol. Ennek megfelelően tizenhat kisebb, de ésszerűbben meghatározott, rugalmasabb régiót alakítanak ki, az Európai Bizottság szabályzatának megfelelően, a gazdasági, történelmi, földrajzi, kulturális, illetve környezeti szempontokra épülő regionális identitás alapján. Ezzel kapcsolatos tervzetét két évvel ezelőtt, októberben nyújtotta be az érdekvédelmi szervezet a szenátushoz. Az RMDSZ elképzelésének megfelelően a tizenhat régiót öt makrorégió foglalná magába. A magyarlakta területeket illetően a Székelyföld – Hargita, Kovászna és Maros megye – külön régiót alkotna, hasonlóképpen tömörülnének a bánsági részek, Arad,

Krassó-Szörény és Temes megye. Azonos régióhoz tartozna Fehér és Hunyad, és szintén külön régiót hozna létre Szeben és Brassó megye. További erdélyi régiót alkotna Beszterce-Naszód, Kolozs és Máramaros, valamint a Partiumhoz tartozó Bihar, Szilágy és Szatmár megye. Mindezzel a hosszú idők során kialakult erdélyi hagyományokat, affinitásokat is szem előtt tartja.

Jóllehet román – nemcsak nacionalista – politikai körökben élesen támadták az RMDSZ tervzetét, azt sikerült a szenátusban hallgatólagosan elfogadtatni, miután lejárt a megvitatására kijelölt határidő. A dokumentumra még a képviselőház is rá kell bólintania, és lévén hogy ez a kamara az ügydöntő ház, itt már nem érvényesülhet a hallgatóság elfogadás elve. ◀

Románia régiós felosztása

Makrorégió (NUTS I)	1. makrorégió		2. makrorégió		3. makrorégió		4. makrorégió	
Régió (NUTS II)	északnyugati	központi	északkeleti	délkeleti	déli	Bukarest-Ilfov	délnyugati	nyugati
Megye (NUTS III)	Bihar	Fehér	Bacău	Brăila	Argeș	Bukarest	Dolj	Arad
Beszterce-Naszód	Brassó	Botoșani	Buzău	Călărași	Ilfov	Gorj	Krassó-Szörény	
Kolozs	Kovácszna	Iași	Konstanca	Dâmbovița		Mehedinți	Hunyad	
Máramaros	Hargita	Neamț	Galac	Giurgiu		Olt	Temes	
Szatmár	Maros	Suceava	Tulcea	Ialomița		Vâlcea		
Szilágy	Szeben	Vaslui	Vrancea	Prahova				
				Teleorman				

Konyec: egy kivonulás története

Ma húsz esztendeje, 1990. március 10-én Horn Gyula magyar és Eduard Sevardnadze szovjet külügyminiszter Moszkvában aláírta a szovjet csapatok kivonásáról szóló egyezményt.

Gyulay Zoltán

► A második világháború után megkötött békeszerződés újra átrajzolta Európa térképét: egybekapott mellett a Német Birodalom területén hosszú időn át két Németország létezett, más-ahol húzták meg Lengyelország határait, újabb területek kerültek a Szovjetunióhoz – a leghűsbavágóbb változás azonban az volt, hogy az Elbától keletre szovjet befolyás érvényesült, és ennek támaszul szolgált a szovjet csapatok állomásoztatása, magyarul: a megszállás is.

Sztálin öröksége

A párizsi békeszerződés megkötése után a Kreml teljhatalmú ura, Joszif Visszarionovics Sztálin számára nem volt nehéz érvelni találni Magyarországot szovjet katonai megszállásának fenntartásához: az Ausztriában állomásozó szovjet csapatok utánpótlási útját kellett biztosítani. Ez az érve-

lés azonban az osztrák – négyhatalmi – államszerződés aláírása és kihirdetése után, 1955 után teljesen okafogyottá vált, mivel a szovjet katonák elhagyták Ausztria területét, de ettől a vonaltól keletre semmi nem változott. Ez a megszálló-elnyomó jelleg is közrejátszott az 1956-os eseményekben: a lengyelországi, robbanással fenyegető politikai válságban és a magyarországi forradalomban.

A Nagy Imre vezette magyar kormány 1956. október 23. után kilépett a NATO elnökségként (és az ausztriai csapatkivonást követően) létrehozott Varsói Szerződésből, valamint követelte a szovjet csapatok távozását az ország területéről. Moszkva látszólag teljesítette az óhajt, hogy november 4-én újult erővel induljon meg Budapest ellen. A forradalom a túlerő következtében elbukott, Magyarország megszállása pedig még három és fél évtizeden át fennmaradt.

Horn Gyula magyar és Eduard Sevardnadze szovjet külügyminiszter

Hruscsovól Gorbacsovig

Az országot a forradalom bukásától a rendszerváltozás folyamatának kezdetéig irányító Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) első embere, Kádár János többször – már 1956. november 4-én elhangzott, máig nem teljesen tisztázott körülmények között (Szolnokon a kárpátaljai Ungváron?) rögzített rádióbeszédében is – ígért arra, hogy a rend helyreálltával elkezdődhetnek a tárgyalások a szovjet alakulatok távozásáról. Erre vonatkozó ígéretek a Szovjetunió Kommunista Pártja (SZKP) főtitkárának, a miniszterelnöki posztot is betöltő Nyikita Szergejevics Hruscsovnak a

részéről is elhangzottak – sőt: Románia területéről már 1958-ban távoztak a szovjet csapatok –, az 1964-ben örökébe lépett, keményvonalas Leonid Iljics Brezsnyev a kérdést egyszerűen jegelte. A megvalósításra a gorbacsoviban és külpolitikai nyitáig kellett várni.

Mihail Gorbacsov, az SZKP főtitkára – utóbb a Szovjetunió első (és utolsó) elnöke – 1988. december 7-én az ENSZ Közgyűlésének 43. ülésén bejelentette, hogy országa csapatkivonásokba kezd az NDK, Csehszlovákia és Magyarország területéről; Magyarországon még a csapatkivonási egyezmény megkötése előtt, 1989. április 25-én hazaindult az első szovjet alakulat.

A Bécsben folyó közép-európai haderő-csökkentési tárgyalásokon 1990 januárjában Magyarország kerek felszólította a Szovjetuniót, hogy legkésőbb 1991-ig vonja ki területéről csapatait. A tárgyalások február 1-jén meg is kezdődtek Budapesten. Az 1990. március 10-én Moszkvában aláírt csapatkivonási egyezmény értelmében a következő év június 30-ig kellett kivonni a teljes személyi állományt, valamint a fegyverzetet, a harci technikát és az anyagi eszközöket is.

A moszkvai megállapodás után két nappal, 1990. március 12-én megkezdődött a Magyarországon tartózkodó szovjet Déli Hadseregcsoporthazaszállítása. Az ezt követő tizenöt hónapban összesen mintegy 35 ezer vasúti kocsit szállított a Szovjetunióba az alakulatok eszközeit, katonáit. A feladat nagyságát jelzi, hogy mintegy ötvézer katonát és nagyjából ugyanennyi polgári alkalmazottat, illetve családtagot kellett hazajuttatni. A szovjet csapatok több mint 27 ezer különféle harcjárművel és gépjárművel rendelkeztek; mintegy 560 ezer tonna különféle anyagból 230 ezer tonnát tett ki a lőszer, százezer tonnát pedig az üzemanyag.

A „nulla megoldás”

A Déli Hadseregcsoporthoz tartozó egységeinek minden tisztje és sorkatonája visszatért a Szovjetunióba – nem csekély személyes gondot és állami problémát okozva az elhelyezésükkel –, néhány katonafeleség és nagykorú gyermek viszont Magyarországon maradt, letelepedési engedélykérélmét adott be az illetékes szervekhez. Hónapokon keresztül nem jutott nyugvópontra a pénzügyi elszámolás kérdése sem: Moszkva a hátrahagyott javakért (például a lerobbant állapotú épületekért) követelt volna pénzt, a magyar állam pedig az okozott környezeti károkkért. Végül „nulla megoldás” született.

Für Lajos honvédelmi miniszter a Magyar Televízió Híradójának esti főkiadásában 1991. június 16-án a következő szavakat mondta: „Tisztelettel és fölemelt fővel jelentem a nemzetnek, hogy ma délután 15 óra 1 perckor Silov altábornagy úr személyében az utolsó szovjet katona is elhagyta hazánk területét.”

Magyarország az 1944. március 19-én bekövetkezett német megszállás óta először nyerte vissza területi függetlenségét. ◀

Lap-top

A nap címe. Crin elrendeli a mozgósítást, Lucian Avramescu, *Jurnalul național*.

Magyarázat. Eltérően költőtársától, Mircea Cărtărescutól, Lucian Avramescu publicisztikájában rokonszenvvel kíséri a liberális pártelnök pályafutását. Különösen rokonszenves a hivatkozás Crin Antonescu szónoki tehetségére. Utószavának fejtegetése egy kis gyöngyszem: „A szónoki képesség lekicsinylése idiotizmus. Nagybecsű nyelvfilozófus tanárunk, Henri Wald többször felhívta a figyelmünket arra, hogy a gondolat a koponyában 'a szavak által' jön létre. Nincs olyan, hogy 'tudom, de nem vagyok képes kifejezni'. Nem tudom. Nem értettem a gúnyolódást a liberális vezető címére, hogy 'jól beszél, de nem jó szervező'. A szervezéssel is az a helyzet, mint a Bibliában, kezdetben vala az ige.”

Szocint 1. Két érdekes interjú vezető szocialista politikusokkal. Az *Adevărul*nak Victor Ponta nyilatkozik érdekesen és értelmesen. Az interjú beszédes címe: *Fiatal vagyok, nem ígát kényszeresen Băsescu*. Azt is mondja a fiatal baloldali pártelnök, hogy nincs adóssága a párton belül senkivel szemben, a saját nemzedékére támaszkodik, továbbá, hogy „nem vagyunk szentek. (Sőt, tehetjük hozzá...) A legfontosabb és korrek politikai akaratra valló kijelentése azonban az, hogy a PSD „minden kockázat árán kétkamarás parlamentet óhajt”. Végül is – a PDL, vagyis az elnöki párt – kivételével mindenki azt akarja, csak éppen nem tudnak mit kezdeni a politikai giccsel, amelyet nagy populizmussal az államfő nyomott be az alsóság referendummal.

Szocint 2. Az *Evenimentul zilei* azzal a Iași-i Gheorghe Nichitával beszélget el, aki a PSD-ben át akarja venni Adrian Năstase helyét az Országos Tanács élén. Voltaképpen Mircea Geoană akar visszapuszítani Năstasénak. Kétséges, hogy sikerül-e, ez a Nichita elég szürke alak.

A nap álhíre. Meteorológusok szerint a globális felmelegedés hatására március végén, a hó elolvadásával azonnal beköszönt a negyvenöt fokos nyár.

Minden napra egy mondat

„Hogyan tudnánk felismerni, mi miatt betegeskedünk, ha egyáltalán azt se tudjuk, hogy betegek vagyunk?” Josef Toman

Fáziseltolódás

Horváth István

A rablókapitány

A rablókapitány a sziklához közeledett; éppen a mellett a fa mellett haladt el, amelyen Ali Baba rejtőzködött. Néhány bokron ágazott, majd megszólalt:

– Szézá, nyílj ki!

A sziklában kinyílt egy ajtó, azon át beléptek az emberei, ő maga is utánuk. Aztán az ajtó bezáródott. A rablók sokáig maradtak a sziklában, de végre ismét nyílt az ajtó, most a kapitány lépett ki elől és a negyven rablót elvonultatta maga előtt, majd így szólt:

– Szézá, zárulj!

Erre az ajtó bezáródott. Ekkor valamennyien felkantározták lovukat, és ugyanazon az úton, amelyen idejöttek, elvágtattak.

Ali Baba jó sokáig várt, amíg a rablók messzire eltávolodtak, aztán szép lassan leereszkedett a fáról, az ajtó elé lépett, amelyet egy sűrű bokor egészen elrejtett, és miként a rablókapitány, szólt ő is:

– Szézá, nyílj ki!

Az ajtó azonnal kinyílt, és Ali Baba világos barlangba lépett, amely felülről kapta a napfényt. A tágas barlangban rengeteg élelmiszer, drágábbnál drágább áruk, selymek és brokátok, pompás szőnyegek heverték nagy halmokban. Ali Babát azonban egy vertarany- és ezüsthalom vonzotta a leginkább, amelynek egy része borsákokban volt elhelyezve. (...) A zsákokban levő vertaranyból fölszedett annyit, amennyiről gondolta, hogy a szamarai elbírák. Amidőn aztán ezeket felrakta a szamarakra és a drága rakomány fölé még fát is tett, nehogy valaki észrevegye, mit visz, odaszólt az ajtónak:

– Szézá, nyílj ki!

Az ajtó azonnal kinyílt, majd, amikor Ali Baba kilépett, mindjárt becsukódott utána.

Ali Baba és a negyven rabló (Ezeregy éjszaka meséi).
Fordította Benedek Elek

SZELLEMIKÉZÉS

Fúj a misztrál

Az éppen dúló orosz-francia közeledést figyelve, még mondja valaki, hogy a történelem nem ismétli önmagát, s a néhai szövetségek, barátságok, filiaik és főniák nem visszatérő jellegűek, még ha közben a nemzetközi „politikai piac” szükséglete, kínálata évszakonként módosul is. Az oroszok Nagy Péter franciabarátját Napóleon moszkvai háztűznézése sem tudta elhamvasztani, az első világháború Antant-szerelme és a második világháború közös náciellenes tábora pedig végképp nem ártott a Párizs-Moszkva kapcsolatoknak. Még a hidegháborút is eléggé hideg fejjel vették a felek.

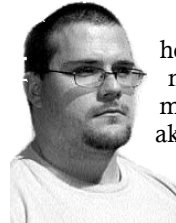
Átgorva a pre- és poszt-jelceni időszakot, a Putyin-periódust, máris ott vagyunk a Medvegyev és Sarkozy közti heves széptevés közepén, amelynek eredménye orosz részről nagy vásárlás és még nagyobb eladás lehet.

Az egyébként keleti diszkrécióval egymást fűrészelgető két orosz államfő (szándékos elírás) egyszerre jött rá, hogy Oroszországban még nem aggasztó mértékben, de beütött a kormányellenes tüntetések hatalomsorvasztó divatja. Így lett már ellenzéki fellegvár Kalinyingrádból, de szóba jöhet Moszkva, Irkutszk, vagy Szamara, és a Putyin-ellenes „lázon-gások” szelétől a kevésbé keménynek látszó, de ugyanolyan pressziós-hatalompárti Medvegyev is tarthat. Rosszjában ugyanis könnyen alkalmazódik a generalizáció elve.

A mindenkori kormány egyik lehetősége, amellyel a népi elégedetlenséget lefedőzheti: a hatalmat és megbízható erőt sugálló hatásadás, amelynek megnyilvánulása a hadsereg építése, szépítése. Jót tesz a büdzsének, a külsőnek, de hasznos a birodalmi orosz érzület hazafiassá izzításában is. Esetleg a honi hadsereg nem nézi túl jó szemmel a francia Mistral helikopterhordozó vásárlását, hisz gyilkolhatták volna azt a pénzt a hazai hadiiparba is, de mindenképpen ez jelentené az előbb említett nagy vásárlást.

A francia-orosz gáztranzakciók pedig a még nagyobb eladást, és ez ellen józan ember nem kapálózik. Főleg, ha a józan embernek nem kell azzal számolnia, hogy az egyelőre oroszbarátnak tűnő ukrán Janukovics beleszimatol majd az Európa felé szállított gázba, és legfőképpen, ha a Balti-tenger alá építik majd az Északi Áramlatot.

A fontos európai külkapcsolatok tehát sinen vannak, már csak a régióon belüli sínpárokkal lehet némi gond. Így kérdés, hogy az ukrán államelnök, aki még nem akarja elismeri a szakadár államokat, Abháziát és Dél-Oszétiát, vagy aki titokban folytatná Ukrajna közelítését a NATO-hoz és az Európai Unióhoz, mennyire felel majd meg a pro-orosz Janukovicsról alkotott fantomképnek.

Ady András

Kannás beszéd

A „rendszerátviteltáshoz” először is egy benzineskanna kell, mert nincs az a vízgyűzhatnék zsaru, aki ne nyomna féket, ha az orra előtt robbantani akar a mindenre elszánt „forradalmár”. Persze arról nincs feltevés, hogy a pesti belvárosban, legfőképpen az Andrásy úton ennyi és ennyi jámbor főre ennyi és ennyi forradalmár lelkű kannázót hozott lázba Gyurcsány Ferenc öszödi beszéde, de az már biztos, hogy a szemfülesebbje jövőbe látóan akkor vetett politikai melegágyat magának, amikor az MTV-t éppen ostromolták, a közintézmény lépcsőjéről lepofozták a közeget. Szóval van, akinek bejött: jókor lenni jó helyen – benzineskannával.

A dolog unalmasabb részéhez tartozik, hogy kannázás miatt a magyar bíróság szemrebbenés nélkül akár felfüggesztett börtönbüntetést is az ember fejére olvashat; vérszemre mégis okot és bátorságot ad az a tény, hogy közügyekben – mindenektől eltekintve – lehet tenni szerény vállalat, mert egy benzineskanna felmutatása a beszari

Lokodi Imre

vizágyúsnak még nem ok a közügyektől való eltiltásra, sőt, ha a miniszterelnök a romantikus magyar tó partján mondott szenvedélyesen jó magyarosan (barátim, elkürtük) hivatalában még sokáig öregbíti hírnevét, talán kannázni is lehetne tovább boldogan. Mondjuk azt, hogy a további, majdani kannázás karhatalmi lefűjása Orbán Viktorra fog tartozni?

A Jobbik látványosan hozza a színvonalát, meglehet már az első fordulóban parlamenti mandátummal díjazza egyik kannázóját, aki talán most maga is belátja, az országgyűlést kár lett volna felgyújtani azokban a napokban, mert nem csak kannával lehet történelmet írni a Szabadság téren vagy az Oktogonon, hanem kényelmesen, bőrre, vérre menő, legalábbis hámrönszoló kockázat nélkül a parlamentben.

Már nincs sok, és a magyar közvélemény egyik része holtbiztosan nem azt fogja mondani, nyugi, a Jobbik fenyegetőzése csak bolondos áprilisi tréfa volt, mert a szélsőjobb márpedig akár második, akár

harmadik erőként, talpig sújtásosan bevonul az Országgyűlésbe.

Érdekes lesz nézni, amint a kannázó jobbikos a parlamenti patkó valamelyik jobb szélső sorában az azonnali felszólalások állandó és választékos szereplője lesz, hogy Kóvér

László vagy akármelyik kényes, egykoron belvárosi úri fiúként emlegetett fideszes majd csak még vizet sem vihet neki. Vessen magára a legnagyobbik ellenzéki párt, ha annak idején nem nyúlta le magának a Jobbik minden harcos emberét, hogy a következő ciklusban ne okozzanak felsülést, hogy bizonyos nívóval szemben – és egy egész ország előtt – miként lehessen viselkedni.

Kétségtelen, a Fidesz ezután fog szembe(s)ülni nagyvonalúságának következményeivel. Talány, hogyan tűnődik el a normális magyar jobboldal egy politológus professzor megállapításán, hogy a Fidesz által teremtett és évekig támogatott szélsőségesek, a Jobbik mára a Fidesz halálos ellensége lett, ráadásul a radikálisok mindent meg is fognak tenni, hogy anyapártjuktól még több szavazót vegyenek

el. Mint fogalmazott: „az elit- és rendszerellenes radikalizmus túlszaladt a Fideszen, és könnyen ellene fordulhat”.

Elképzelhető, hogy a Fidesz törzsszavazóinak legalább tizenöt százaléka potenciális Jobbik-szavazó, így amennyiben a Fidesz kormánypozícióba kerül, maga is könnyedén az utált elit, a gyűlölt rendszer megtestesítője lesz. Akárki meglátja, fog még a Fidesz hajdani liberális mivoltjára süllyedni, sőt még a szitokszónál, vagyis az SZDSZ-nél is rosszabb lesz. Mert az aligha hihető, hogy kannás beszédekre a Fidesz képes lesz azonos módon válaszolni, ezért aztán a legnagyobb kormánypárt dumája érthetetlen elitista dumának fog minősülni jobbikos füleken.

Nem beszélve arról, hogy a Jobbik szavazótáborra a neki tetsző stílusban és mennyiségben folyamatosan erős üzeneteket kap, szimpatizánsainak táborát egyre növeli. Morvai Krisztinának és Vona Gábornak pedig nem kell attól tartania, hogy párton belül akadna olyan egyéniség, aki a radikális jobboldali diskurzust mérsékeltebbre állítaná, mert a Jobbikban egyelőre keresve sem találni olyan politikus. Majd ha süllyedni kezd a hajó...

Akárki meglátja, fog még a Fidesz hajdani liberális mivoltjára süllyedni.

„Végkiárúsít” a román kormány

Válságterv Emil Boc módra: állami kisebbségi cégrészvények eladásából szerezne pénzt a kabinet

Folytatás az 1. oldalról

A Ziarul Financiar számításai szerint a kormány több mint hárommilliárd euróhoz jutna az említett intézkedés által. Példának az energetikai szektort említve a lap rámutat arra, hogy a Hidroelectricában, a Romgazban vagy a Nuclearelectricában való húszszázalékos részesedések eladásával nagy nemzetközi befektetőket lehetne vonzani az országba úgy, hogy egyidejűleg megőrzi az állam az említett társaságok feletti kontrollját is.

A Mediafax emlékeztetett arra, hogy kormányközeli források már január folyamán jelezték olyan újabb intézkedések meghozatalát, amelyek serkenténék a gazdasági fellendülést, munkahelyeket teremtenének, és erősítenék a köz- és magán-szféra együttműködését. A tervek szerint megszüntetnék többek között a cégek számára terhes ellenőrzéseket, leegyszerűsíténék a vállalati ügyiratforgalmat, valamint minimálisra csökkentenék a fiatal vállalkozók cég-alapításhoz szükséges kötelező alaptőkét. „Bár meg voltam győződve, hogy a ro-

mán kormány valamely pozitív külföldi példa alapján a reálgazdaságot próbálja majd élénkíteni, közgazdász-ként és vállalkozóként is egyaránt csalódnom kellett 2009-ben” – mondta el kérdésünkre Colțea Tibor, a Romániai Magyar Közgazdász Társaság volt elnöke. „Itt egyetlen intézkedés volt sikeres, az idejű roncsautó program, de ez édeskevés. Azt vártam volna, hogy a kis- és közepes vállalkozások számára nyújtsanak valamilyen kedvezményt, ezzel szemben plusz adóterheket vezettek be. Ebből kifolyólag látványosan csökkent a vállalkozások száma, ennek következtében pedig az adóbevételek is.”

Miközben a kormány új kríziskezelő programon fáradozik, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) egy friss, még szerkesztés alatt álló tanulmányában élesen kritizálja a román kormány eddigi válságellenes intézkedéseit. Peter Sanfey, az intézmény egyik vezető elemzője szerint Bukarest nem volt képes hatékonyan fellépni a nehézségek ellen, és az ország nem használta fel hasznosan a

Újabb FNI? Befektetési alap létrehozását tervezi a kormány Fotó: gov.ro

Nemzetközi Valutaalaptól (IMF) felvett hitelt sem.

Elmaradt élénkítés

Kérdésünkre, hogy mennyire megalapozott az EBRD-elemzés álláspontja, Colțea úgy vélekedett, hogy gazdaságélénkítés nem történt az országban. „A hitel-felvételnek tudomásom szerint ez lett volna a célja,

azonban elmaradtak a látványos lépések. Bár a pénzek egy része a bankrendszerhez került – amellyel bőkezűbben hitelezhetek volna –, az ipar, mezőgazdaság mégsem jutott többletforrásokhoz. A román kormány valóban elkerülte azt, hogy fizetésekre ne váljon az ország, a külső adósságokat ugyanis könnyen tudtuk finanszírozni. Az is tény,

hogy a Román Nemzeti Bank tartalékai jelentősen megnövekedtek, megvalósult a lej-spekuláció elleni védelem, így biztonságban van a nemzeti valuta.”

A Gândul napilap által ismerttetett EBRD-elemzés szerint a kormány által felvett tizenhárommilliárd eurót kitevő hitelek közül 9,5 milliárd eurót a kormány használt fel az IMF-megállapodás keretében. Bár előzőleg ígértett tett arra, hogy tizmilliárd eurót a gazdaság ösztönzésére szán, az összegnek csupán mintegy felét, 5,5 milliárd eurót költötték beruházásokra, a fennmaradó négy milliárd eurót pedig a közalkalmazottak béreire és az állami nyugdíjak kifizetésére fordították.

„A kormány nem élt az a lehetőséggel, hogy költségvetéséből finanszírozzon nagy beruházásokat, amint az számos más államban megtörtént. Sajnálatos az is, hogy a hitelből származó pénzek egy részéből a társadalombiztosítási költségvetés hiányát fedezték, közalkalmazotti béreket és nyugdíjakat is fizetve belőle. Mindent összevetve, úgy tűnik, hogy az említett

EBRD-elemzés megállapításai helyenvalóak” – összegezte Colțea.

Világbanki védelem

Cătălina Pauna, a Világbank romániai kirendeltségének vezetője szerint azonban az IMF-hitelmegállapodásnak nagyon is kézzelfogható eredményei vannak, hiszen Romániának sikerült stabilizálnia makrogazdaságát. A szakember úgy vélekedett, hogy amennyiben Bukarest nem folyamodik a kölcsönhöz, és a kormány nem hoz kiadáscsökkentő intézkedéseket, Románia Görögország sorsára jutott volna tízszázalékos GDP-arányos államháztartási hiánnyal.

A román válságkezelő intézkedések újraéledésével egyidejűleg az Európai Unió pénzügyminiszterei éppen a krízispolitikák beszüntetéséről kívánnak dönteni, az erről szóló megállapodást jövő héten hozhatják meg – közölte a Mediafax. A tervek szerint elsőként az autópálya-képviseletit érintheti a támogatási csapok elzárása, a bankszektor hitelnyújtó programjából pedig utolsóként vonnák ki az ösztönzőcsomagokat. ◀

Röviden

Erősödik a lej

Az idei év utolsó hónapjára 3,95 lejes euróárfolyamot jósolnak a Raiffeisen Bank elemzői a júniusi 4,1 és szeptember végi 4,05 lejeshez képest – adta hírül az Agerpres. A szakemberek viszonylag stabil dollár-euró árfolyamokat várnak, szerintük az Európai Unió közös pénzneme júniusban 1,42, decemberben pedig 1,35 zöldhasút fog érni.

Nincs több roncsjegy

Mind az ötvenezer értékjegyet – melyek a leadott régi autók után igényelhetők, és új gépkocsik vásárlására fordíthatók – kiosztotta a roncsprogram keretében a környezetvédelmi alap. Az utolsó utalványokat a tegnapi nap folyamán utalta ki a programban résztvevő autóbontó kirendeltségeknek az illetékes hivatal.

Felértékelte Kelet

A piaci szereplők most már jóval kedvezőbben ítélik meg a tágabb értelemben vett Kelet-Európa gazdasági kilátásait, mint a magasabb besorolású gazdaságokéit – hangzott el a Fitch Ratings Londonban rendezett éves konferenciáján. A befektetők több mint nyolcvan százaléka számít a helyzet javulására a feltörekvő országokban – adta hírül az MTI.

Születőben az Európai Valutaalap

Európai Valutaalap létrehozásáról tárgyalt tegnap Brüsszelben Angela Merkel német kancellár a luxemburgi kormányfővel – tanulva a görög válságból. A kérdést az Európai Bizottság (EB) is napirendjére tűzte.

Gyulay Zoltán

▶ Az Európai Valutaalap (EMF) legfőbb feladata az lehet, hogy alkalomadtán segítségére legyen a közösség pénzügyi nehézségekkel küszködő országainak. Nem titok, hogy a kezdeményezéshez a súlyos fizetési válságba süllyedt Görögország adta meg a szükséges lökést. A tizenhat országot számláló eurózónában eddig ismeretlen volt az ilyesfajta mechanizmus.

Ötletgyár Brüsszelben

A konkrét megvalósításra többféle elképzelés is született. A legvalószínűbb az, hogy az európai sajátosságokat és szempontokat figyelembe tartva, a példaképpént szolgáló Nemzetközi Valutaalap (IMF) mintáját fogja követni. Az viszont még tisztázásra vár, hogy ki nek, milyen formában és mekkora összeget kell az alapba befizetnie.

A brüsszeli „ötletgyárnak” is nevezett Európai Politikatudományi Központ (CEPS) tervezete szerint az alap egy

államcsőd közelébe jutott ország esetében felvásárolná az adósság értékének 60-70 százalékát. Az EMF-et az euróövezet országai finanszíroznák, annyit kellene befizetniük, amennyivel az adósságuk és az államháztartási hiányuk meghaladja a maastrihti szerződésben rögzített kritériumokat – vagyis nem többet a bruttó hazai termék (GDP) hatvan, illetve három százalékánál.

Párizs Berlin mellett

A rendszer kiépítése természetesen időt igényel. Az ötletet a közelmúltban Wolfgang Schäuble (CDU) német pénzügyminiszter vetette fel, egyebek mellett országa adófizetőinek megnyugtatóra is. A görög gaz-

Saját hitelminősítőt akarnak

Az Európai Unió pénzügyminiszterei legutóbbi ülésükön úgy döntöttek, hogy függetlenedni kívánnak a nagy hitelminősítő intézetektől. Ezért javasolták, hogy az Európai Központi Bank (ECB) hozzon létre egy, az országok hitelképességét elbíró saját szervezetet. Bár az ötlet még elnagyolt, az elképzelés arra utal, hogy az európai közösség szeretne minél jobban eltávolodni a globális tőke irányításától.

Jean-Claude Juncker és Angela Merkel kezében van az Európai Valutaalap jövője

Fotó: archiva

dasági-pénzügyi válság ugyanis alaposan megterhelte, és megrengette az európai rendszert; az erősebb gazdasággal rendelkező országok állampolgárai és vállalkozói jogosan kezdtek el zúgolódni, hogy az athéni „félrevezetés” árát nekik kell megfizetniük. Az IMF tapasztalatai-

ból kiindulva született meg tehát a javaslat az EMF-re, amely fizetési válság esetén pénzinjekcióval siethet a bajjutottak segítségére. Így egyidejűleg kikerülhet a Nemzetközi Valutaalaptól való függés, ezáltal pedig megakadályozható az Egyesült Államok (netán Kína) befolyása az euróövezetre.

Pénzügyminiszterének elképzeléseit lelkesen támogatta a német kancellár is. Angela Merkel azért sietett tegnap Brüsszelbe, hogy megbeszélést folytasson a luxemburgi kormányfővel, Jean-Claude Junckerrel, aki egyúttal a tizenhat tagot számláló euróövezet orszá-

gainak elnöke is. És bár az Európai Központi Bank (ECB) ellene van az EMF létrehozásának, a rendszerrel kapcsolatos német javaslat egyre több támogatót tud maga mögött. Christine Lagarde francia gazdasági miniszter máris beállt a sorba, így Berlin és Párizs összefogása nagy valószínűséggel aligha bukhat meg mások ellenállásán. Arról nem is szólván, hogy az euróövezet két legerősebb országa emeli föl szavát az Európai Valutaalap megalakulása érdekében – igaz, várhatóan nemcsak ők szorúlnak majd rá a legkevésbé, de ők lesznek a legkisebb befizetők is. ◀

Esély a munkabaleset után

ÚMSZ

► Az országban egyedülálló munkabaleseti rehabilitációs központ létrehozását tervezik a Maros megyei Gernyeszegen. A marosvásárhelyi Munkaorvostani Klinika vezetője szerint a hazai egészségügy méltánytalanul elhanyagolja az utógondozást.

Nem kegy: érdek

„Saját érdekei miatt gyógyított meg a munkáltatóm Németországban, amikor egy építkezésen megsérült a szemem – számol be munkabalesetéről Székely Béla temesvári szakmunkás, aki úgy véli, több szempontból is rendkívüli szerencséje volt. – Nem volt betegbiztosításom, ha nem lettem volna nélkülözhetetlen abban a munkafázisban, amelyben éppen dolgoztam, biztosan magamra hagynak. Ha itthon történik a baleset, akkor biztosan nem kezelnek olyan alaposan, és nem vehetek részt egy több hónapig tartó rehabilitációs programban. Ennek köszönhetem, hogy ma már semmilyen hátrányát nem érzem a balesetnek” – összegzi a tapasztalatait a szerencsés érintett. A sors azonban nem mindenki-

Az Egészségügyi Minisztérium 1460 munkabalesetet regisztrált a múlt évben

Fotó: Csibi Márta/archív

vel ilyen kegyes. Azok a foglalkoztatottak, akik itthon szenvednek balesetet, mindaddig semmilyen rehabilitációban nem részesültek, erre szakosodott intézmények ugyanis Romániában nem működnek. „A munkabalesetek nem egyszerű sérülések. Sok minden függ a munkakörülményektől, a balesetet szenvedő felkészültségétől és életminőségétől – állítja Dr. Szász Loránd Csaba, a marosvásárhelyi Munkaorvostani Klinika vezetője –, éppen ezért a rehabilitáció-

nak is nagyon komplexnek kell lennie. A rehabilitáció módjának megvannak a külföldi mintái, elengedhetetlen, hogy ezeket itthon is meghonosítsuk”.

A szakorvos szerint a rehabilitáció nem a munkáltatóval gyakorolt kegy, hanem társadalmi érdek. „Gondoljuk csak el, egy húsz-harmincas éveiben járó munkavégző rehabilitációja azt jelenti hogy még húsz-harminc évig munkaképes lehet, adót és járulékokat fizethet, ha megfelelő ellátásban része-

sül” – figyelmeztet Szász. A munkaorvos szerint a megfelelő ellátás hiánya az egészségügyi rendszer terhelését jelenti: a munkaképtelenné vált betegek jár a gondozás, ahelyett, hogy az érintett magáról és másokról is gondoskodhatna.

Végre idefigyelnek

A tervek szerint Gernyeszegen ötven ágyas, korszerűen felszerelt kórház áll majd a betegek rendelkezésére, amelynek 48 hektáros parkjá-

ban kiegészítő kezelésekre is lehetőség nyílik. A beruházáshoz szükséges megvalósíthatósági tanulmány elkészült, a munkálatok várhatóan 1,6 millió euróba kerülnek, fedezetet pedig európai források nyújtanak majd.

Volt már egy ilyen jellegű – szakszerűtlenül és szegényesen felszerelt – központ Nagydisznódon, de azt forráshiány miatt felszámolták. „Azért is fontos ez a központ, hogy a munkagyógyászat elengedhetetlen fontosságára hívja fel a figyelmet – nyilatkozta az ÚMSZ-nek dr. Szász Loránd Csaba, aki szerint ezt a szakterületet méltánytalanul elhanyagolja a román egészségügy. – Abban reménykedünk, hogy az intézményben megindul az orvosi szakágak együttműködése, a teljes gyógyulás reményében mentális és fizikai értelemben is gondoskodni tudunk a betegeinkről”.

Hogy pontosan hány embert érint ez a probléma nehéz felmérni, mert a fekete és szürkegazdaságban foglalkoztatottak igyekeznek eltitkolni a sérüléseket. Az Egészségügyi Minisztérium 1460 munkabalesetet regisztrált a tavaly, de becslések szerint az eltitkolt sérülések száma elérheti a bejelentett esetek húszszorosát is. ◀

Röviden

Sztrájkkrakész a Metrorex

Március 18-án reggel ismét felfüggesztik a munkát a bukaresti metró dolgozói, ami azt jelenti, hogy reggel négy és délután négy óra között egyetlen szerelvény sem fog közlekedni. Miután múlt héten a bukaresti táblabírósg legálisan nyilvánította a Metrorex szakszervezetének novemberi sztrájkját, az alkalmazottak úgy döntöttek, amennyiben a munkáltató nem hajlandó új, kollektív munkaszerződésekről tárgyalni, pár órára ismét buszokra, taxikra kényszerítik a főváros lakosságát.

Előnybe került Háromszék

Gyulafehérváron idén első alkalommal ülésezett a Központi Régió Fejlesztési Ügynökségének vezetőtanácsa. A résztvevők döntöttek arról, hogy Kovászna megye partnerként részt vehet egy térinformatikai rendszer kialakítását célzó uniós pályázatban. Ez a projekt a kataszteri és urbanisztikai munkát segíti. A háromszéki előljárók javaslatot tettek a pénzalapok átcsoportosítására is, melynek köszönhetően Kovászna fürdőváros hétmillió, míg Sepsiszentgyörgy ötszázezer eurós támogatáshoz juthat.

Tombol a márciusi tél

Fleischer Hilda

► Javában dúl a tél Románia déli megyéiben és a fővárosban is: behavazott utak, átfagyások nehezítik a közlekedést, több vasúti járatot töröltek, a tömegközlekedés akadozik. Tíz megyében, köztük Giurgiu, Prahova, Călărași, Ialomița, Buzău, Brăila, Galați, Vrancea, és Ilfov megyékben, valamint

többsége jelentős késéssel ért célba. Az utasokat a következő napokban is arra kérik, indulás előtt tájékozódjanak a menetjegyirodáknál az utazás feltételeiről, és ha lehet, halasszák későbbre a tervezett indulást. A rossz idő a fővárosi repülőtereket sem kímélte, Otopeni-en majdnem minden gép késve érkezett, bár járatokat egyelőre nem töröltek.

bezárását. Bukarest élt a lehetőséggel, a fővárosban az elemi iskolások mellett az óvodások is otthon melegszenek ma. Sorin Oprescu főpolgármester az időseknek is azt tanácsolta, ha nem muszáj, ne menjenek ki az utcára, mert a sűrű havazás miatt a forgalom is veszélyes lehet számukra. „Az autósokat arra kérem, ha lehet, mondjanak búcsút a volánnak ezek-

Bukaresti deja vu, tavasszal. Ismét megbénította a fővárosi közlekedést a havazás

Fotó: Tofán Levente

Bukarestben, továbbra is naranccsárga vészjelzés van érvényben. Ez azt jelenti, hogy a napok óta tartó hóviharaknak, és a rendkívüli erősségű szélnek koránt sincs vége, sőt, a szakemberek szerint a nagy hideg akár hétfőig is eltarthat. A hóviharak miatt a vasúttársaság több járatát is kénytelen volt törölni, a fővárosba közlekedő vonatok

Újra szóba került az iskolai kényszerszünetek lehetősége is, ilyenre az első fél év végén egyszer már sor került. Az oktatásiügyi minisztérium központi határozatot ugyan nem hozott még az órák felfüggesztéséről, de a rendkívüli időjárás sújtotta térségek önkormányzatait arra kérte a szaktárca, fontolják meg az általános iskolák ideiglenes

ben a napokban és éljenek a tömegközlekedés nyújtotta lehetőségekkel” – fogalmazott Oprescu. A főpolgármester a RATB tömegközlekedési vállalat vezetését arra szólította fel, hogy a nehéz időjárási viszonyokra való tekintettel állítson forgalomba több járatot és biztosítsa a megfelelő közlekedést az utasok számára. ◀

Utcára vonultak a tanárok

Folytatás az 1. oldalról

A tiltakozók sérelmezik, hogy tavaly egyáltalán nem emelték a pedagógusbéreket, az idén pedig a fizetések csökkentése várható. Az ország több megyéjében, így Szatmár megyében is, már a februári fizetéseket sem tudták maradéktalanul átutalni.

A nagyváradi prefektúra épülete előtt tegnap egyébként kétszázötven „dühös ember” vonult fel, különböző jelszavakat skandálva. A tüntetők az oktatási körülményei ellen, az elmaradt béremelések és a tavaly ki nem fizetett tizenharmadik fizetés miatt tiltakoztak. A megmozdulást a Tanügyi Szabad Szakszervezetek Bihar megyei kirendeltsége szervezte.

Ioan Țeș szakszervezeti elnök és Gheorghe Blaj alelnök szólalt fel a felvonulók nevében. „Felháborító a tanügyet érintő diszkriminatív jogalkalmazás” – fogalmaztak élesen a szónokok, akik nehezményezték, hogy nem lépett érvénybe az ötven százalékos pedagógusbéremelésről szóló jogszabály. „Túrheteren – fogalmazott az ÚMSZ-nek Ioan Țeș –, hogy a kormány 15 ezer fővel akarja a csökkenteni a tanügyi alkalmazottak számát.”

Beszédek voltak a tegnapi tüntetés jelszavai: „Hami kihalunk akkor ti is”, „Tiszteletet akarunk”, „Éljetek úgy ti is, ahogy mi” – kiabálták a prefektúra előtt a tanárok. „Nagyon megzavart, hogy itt kell kiabálnunk, követelőzzünk – szá-

molt be lapunknak az egyik demonstráló. – Méltatlan, ami velünk és a diákokkal történik. Jobb lenne az iskolában ülni és tanítani, de sajnos ehhez a legelemibb feltételek sem adóttak, a kormány kényszerít minket az utcára.”

A tüntetés záróakkordjaként a szakszervezeti vezetők Găvrilă Ghile Bihar megyei prefektussal tárgyaltak a leépítésről, a decentralizálás menetéről, és a tervezett fejkvóta-rendszer bevezetéséről. A prefektus a tárgyalás során ígéretet tett arra, hogy a pedagógusok által megfogalmazott sérelmeket továbbítja a kormány felé. A nagyváradiakkal azzal az elszánt ígérettel zárták a napot, hogy ha kell a tiltakozást a végsőkig folytatják. ◀

Lövöldöztek az újságírók

Incefi Tibor

► Széleskörű rendezvény-sorozatot szervez a március 25-i Rendőrség Napja előtt a Hargita Megyei Rendőr-kapitányság. A különböző sportrendezvények célja: közelebb hozni a civil lakossághoz az állományt, betekintést engedni a rendőrség működésébe. A barátságos mérkőzéseken és közös sportrendezvényeken igyekeznek igazi csapattá szervezni a helyieket. A

rend őrei tegnap céllovészeten látták vendégül azoknak az intézményeknek a munkatársait, amelyekkel év közben is folyamatosan együttműködnek. Képviseltették magukat a Román Hírszerző Szolgálat, a csendőrség, Sürgősségi Helyzetek Felügyelősége, és a prefektúra, valamint a helyi sajtó munkatársai is.

Az Új Magyar Szót a tudósítás szerzője képviselte, aki egy még működőképes Carpați revolverrel többször

is célba talált. Igyekezett oklevéllel díjazták a szervezők. Bár a játékos gyakorlat eredményét egyelőre bizalmasan kezelték, Gheorghe Filip rendőrségi szóvivő annyit elárult a lövészet eredményéről, hogy a külön csoportba sorolt újságíróknak egyike a férfiak kategóriájában is dobogós helyezést ért volna el. Eredményhirdetésre március 25-én kerül sor a Szakszervezetek Művelődési Házában, Csík-szeredában. ◀

Harag György szellemében

Interjú a szatmárnémeti színház magyar társulatának vezetőjével, Keresztes Attilával

Felgyorsultak az események a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata körül. A változásokról és a legújabb eredményekről az új igazgatót, Keresztes Attilát kérdeztük.

Darvas Beáta

► Az ön által rendezett *Három nővér* című előadás Csebutikinját, Bíró Józsefet is jelölték UNITER-díjra az idén, a legjobb férfi mellékszereplő kategóriában. Ha jól tudom, a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulatának történetében ez az első jelölés. Egy másik válogatás alkalmával is megakadt a társulat munkáján a zsűri szeme, így sorolta be Fáy Miklós újságíró a X. POSZT (Pécsi Országos Színházi Találkozó) versenyprogramjába a *Vesztett fejsze* című produkciót. Ez mit jelent a társulatnak?

– Igen, az elmúlt húsz év során valóban először kerül szóba a színház olyan rangos szakmai fórumokon, mint az UNITER vagy a POSZT. Olyan jelzés ez, amely nem csupán jóérzéssel tölti el a társulatot, hanem egyértelműen jelzi, értékteremtő, szakmai szempontból eredményes az út, amelyen elindultunk. Amikor nyáron a színház vezetését átvettem, azt a célkitűzést fogalmaztam meg, hogy amellyel, ahol a helyi közönségnek értékes színházat nyújtunk, olyan alkotókat hívok meg, akik segítségével olyan előadásokat tudunk létrehozni, melyek megállják helyüket mind a magyar, mind a román színházi szakma megmérettetésén. Mindezt természetesen nem tudtam vel-

na egyedül megvalósítani: szerencsémre egy olyan társulatot találtam, amely képes volt erre a nagy váltásra. A szatmári csapatban olyan kihasználatlan energiák és olyan színház utáni szomj lakozott, ami sokkal többre predesztinálta. Eljutottunk oda, hogy mindaz, amit szakmai berkekben korábban a szatmári színházról tudtunk vagy gondoltunk érvényét veszítette. Ezek a jelölések és meghívások, akárcsak az, hogy egyre több szakmabeli kíváncsi az előadásainkra, jelzik, sikerült felhívunk magunkra a figyelmet, a szatmárnémeti színházat szakmai berkekben kezdik jegezni.

► Míg a társulat megméretetik itthoni és külföldi mérlegeken, az alatt önnek is bizonyos kihívásoknak kellett rendezőként eleget tennie. Ha jól értesültem, Lengyelországban nagy sikerrel vitte színre az *Yvonne, burgundi hercegnő* című Gombrowicz-darabot. Hogy került Lengyelországba?

– A tavalyi kolozsvári Európai Színházi Unió (UTE) Fesztiválján Tadeusz Bradecki az UTE egyéni tagjaként Gombrowicz-mesterkurzust tartott színházi alkotóknak. Ezen rendezőként vettem részt: az *Yvonne, burgundi hercegnő* negyedik felvonását állítottam színre vázlatosan, körülbelül hat óra alatt. A munkámat látva Tadeusz meghívott az általa

Foto: Biro István

vezetett katowicei Sziléziai Stanislaw Wyspianski Színházba, hogy az idei évadban rendezzek egy előadást. Nagy megtiszteltetés volt ez számomra, hiszen Erdélyben a lengyel darabok folyamatosan repertoáron vannak, szinte kultuszról beszélhetünk, és én lehettem az első erdélyi magyar rendező, aki Lengyelországban dolgozott. Választásom az Yvonne-ra esett, mivel igazán nagy kihívásnak éreztem Lengyelországban, lengyelül színre vinni az egyik legnagyobb lengyel drámaíró halhatatlan remekművét.

► Milyen volt a próbafolyamat? Mik voltak a nehézségei a kétnyelvűségnek, és mi az, ami többletet adott az előadásnak?

– Az előadás az UTE patronátusa alatt készült, ami már indulásból többletfelelősséget jelentett. A próbafolyamatról és a színészekről csak felsőfokban beszélhetek. Remek színészekkel – elég ha csak a királyi párt alakító Grzegorz Przybyl és Anna Kadulka, az Ignácot játszó Michal Rolnicki, vagy a Kamarás szerepében Jerzy Glybint említem –, hihetetlen nyitottsággal és rugalmassággal bíró társulattal találkoztam. Az

egy olyan produkció, aminek a többlete abból a frissességből fakad, hogy nem egy lengyel rendező vitte színre, így ez a remek darab a hozzáadható lengyel kulturális konvencióktól mentesen mutatkozhatott meg. Az előadást a sajtó és a színházi szakma egyöntetű lelkesedéssel fogadta.

► Mik a társulati és mik az egyéni tervek a továbbiakban?

– Igazgatóként tovább szeretnék haladni az elkezdett úton, folytatni a megkezdett művészi munkát. Névadónk, Harag György szellemében valódi értékeket létrehozó színházi műhelyt kívánok létrehozni Szatmárnémetiben, olyan színházat, mely egyaránt jelen tud lenni szatmári, erdélyi, romániai, ma-

gyar és nemzetközi fórumokon egyaránt. Ennek jegyében kell társulatot építenem, és ennek jegyében körvonalozódik a következő évad is. Rendezőként most kezdem el dolgozni Szegeden, április 9-én lesz Molnár Ferenc *Liliom* című művének bemutatója. Azután itthon fogok egy mesedarabot rendezni: Szilágyi Andor *Leánder és Lenszirom* című csodálatos darabját viszem színre. Igazgatóként és rendezőként olyan évadnak vagyok a közepén, amelyet csak színházi alkotó kívánhat magának. A befektetett energiák megtérülni látszanak, az elvégzett munka eredményes. Remélem, ez továbbra is így lesz, nem csupán az évad hátralevő részében, hanem az elkövetkezendő évadokban – években – évtizedekben is.

Gombrowicz-konferencia Katowicében

Foto: Lisjak Pi

A Keresztes Attila rendezte *Yvonne, burgundi hercegnő* című előadás főpróbahete alatt két rangos Gombrowicz-konferenciát is szerveztek Katowicében, egyiket a katowicei egyetemen, a másikat pedig a krakkói

Magyar Kulturális Intézet részvételével, ezzel is jelezve, hogy milyen kiemelt figyelemmel és fontossággal kezelik a készülő produkciót. Az előadás jelmezeit Jeremias Bianca tervezte.

Röviden

Meghalt Raj Tamás főrabbi

Hosszan tartó betegség után hétfőn este hetven évesen elhunyt Raj Tamás főrabbi, történész, tudósít az *index.hu*. 1964-1970 között Szegeden és Délkelet-Magyarországon volt vezető rabbi. 1970-ben a sorozatos rendőri zaklatások után felfüggesztették állásából. Ezután 1971 és 1985 között az Akadémia kiadó felelős szerkesztője volt, majd 1985-től ismét rabbiként dolgozhatott, 1996-tól pedig budapesti főrabbiaként.

Hibaigazítás

Hétfői lapszámunk *Emlékezés a művészetben* című hírében hibásan írtuk Keserű Katalin magyarországi művészettörténész nevét. Az érintett elnézését kérjük.

Irodalmi „chippendale”

O. M.

► Szerelmes irodalmi esttel kedveskedtek, többek között az Előretolt Helyőrség Szépirodalmi Páholy alkotói a hölgyeknek március 8-án a kolozsvári Bulgakov kávézóban. François Bréda irodalmi pincéjében a versek és a pró-

zák mellé ingyen könyv is járt, az est végén pedig hölgnapi koncert: Szép Gyula Bálint és Szócs Géza Márton Bartókot, Bachot és Telemant játszott, Tókos Csongor, Kisfaludi Attila és Babicsák Botond pedig népzenevel szórakoztatta a jelenlévőket.

Orbán János Dénes házigazda olvas fel a Bulgakovban A szerző felvétele

A felolvasást Orbán János Dénes kezdte, a pikáns hangulatot fokozandó Karácsonyi Zsolt tévhiteket rombolt: „Ha Artemisz repedt mezején járunk, akkor nem a műszakhoz beszélünk a magunk tehetsége szerint, hanem másfajta diskurzus zajlik”. Az érdeklődőknek bőven jutott a másfajta diskurzusból is, a meglelt alkotók – Bréda Ferenc szavával élve – ugyanis ismerik a szerelmes versek írásának antik szabályát: „Az antikvitásban csak is a professzionális örömlányoknak lehetett szerelmes verseket, elégiákat írni. Feleségnek ilyent írni nem illet”.

Az említett szerzőkön kívül ízelítőt kaphattunk a többi között Gáll Attila, Király Zoltán, Márkus András, Papp Attila Zsolt, Szálinger Balázs, Székely Örs és Márkus Barbarossa János műveiből.” ◀

Örömszene Nagyváradon

ÚMSZ

► „A balkáni ritmusok és az etno-jazz hihetetlen szintézise poraidból is feltámaszt!” – ezzel a mottóval csábítják a nagyváradi dzsesszkedvelő közönséget az örmény származású Harry Tavitian, napjaink legjelentősebb román dzsessz-zongoristája és Cserey Csaba, az ütős hangszeres nemzetközileg elismert művészek koncertjére március 13-án, szombaton 20 órára a Moszkva kávézóba.

Harry Tavitian elmondása szerint Nagyváradon nem volt sok koncertjük, ám annál emlékezetesebb valamennyi. Az 1989-es forradalmi események éppen Nagyváradon érték őket, amikor a színház nagytermében játszottak. „Nem tudom leírni, hogy milyen lelkiállapotban énekeltük Bar-

tók karácsonyi énekeit a temesvári események tudatában” – hangsúlyozta Tavitian. „Legutolsó koncertünk a 2004-ben megrendezett Nemzetközi Johann Strauss Fesztivál alkalmával volt, ahol a rendkívüli kánikula ellenére telt ház előtt játszottunk. Most megpróbáljuk ugyanezt hidegben” – ígéri a legjelentősebb kortárs román dzsesszenésznek tartott Tavitian. Cserey Csaba egyike a legkreatívabb dzsesszdobosoknak, akit Harry Tavitian előszeretettel hív meg fellépéseire. „Az elmúlt hét évben rengeteget játszottam Csabcsival (*szerk. megj.: Cserey Csaba*) romániai, magyarországi, belgiumi és németországi fellépéseimen. Sok rafinériát és érzékenységet rejt művészet, elképesztő ritmus- és humorérzéssel rendelkezik” – vallja Harry Tavitian. ◀

Bukaresti sztárkavalkád

ÚMSZ-összeállítás

Ha a tavalyi esztendő Madonna éveként vonult be a romániai koncerttörténelembe, akkor az ideit a sztárok évének kell tekintenünk, hisz 2010-ben számtalan nemzetközi hírvő előadó fordul meg a román fővárosban. És bár a B'estFest elmaradása meglepetésként a listát, van miből válogatni.

Csütörtökön Jean-Luc Ponty világhírű jazz-hegedűs és csapata lép fel a bukaresti Sala Palatului-ban, ahol a hetvenes-nyolcvanas évek nagy slágereit, különleges, modern feldolgozásban adják elő. Pénteken Snowy White, a Pink Floyd legendás gitárosa villog a Hard Rock Caféban, szombaton pedig Anahí mexikói származású énekesnő lép deszkára a palota teremben. Március 15-én az elektronikus, hip-hop és punk elemeket ötvöző Bloodhound Gang rock-zenekear zenél a Silver Church Clubban, 17-én a tavaly júniusban elhunyt Michael Jackson tisztelőinek együttese, a Who's Bad lép a deszkákra, 28-án pedig a nyolcvanas évek két örökzöld zenekara, az Alphaville és a Bad Boys Blue koncertezik. De a hónap végén várhatóan Céline Dion is fellép majd.

Áprilisban Smiley-ra és a Duke Ellington Orchestra-ra bulizhatunk, május 16-án pedig a tavaly

nyárról elmaradt AC/DC lép fel az Alkotmány téren, majd egy napra rá az innovatív John McLaughlin gitárakkordjaira lazíthatunk.

A júniusi koncertsorozatot a hatvanas évek tinibálványa, a libanoni felmenőkkel rendelkező Paul Anka nyitja a palota teremben, másodikán Bob Dylan zenél a Iolanda Balaş Soter Stadionban, másnap, este nyolc órától pedig Jean Michel Jarre all-in-

one-show-jára kerül sor a palota teremben.

Június 5-én a Scooter nevű révzenekear és Elton John is a román fővárosban koncertezik, előbbi a Sportstadionban, utóbbi az Alkotmány téren, majd 11-én Eric Clapton és Steve Winwood, 12-én az Aerosmith nevű amerikai hard rock zenekar. A Sonisphere Festival 2010 keretén belül 25-én a világhírű Metallica lép a rajongók elé, Slayer, Megadeth és Ramms-

tein társaságában. De a hónap folyamán Robbie Williams, és Rod Stewart is fellép. Július 10-én Eros Ramazotti olasz szívtipró énekes, 16-án Faithless, 18-án pedig Gary Moore rock- és blues-gitáros üdvözölhetjük a Ciuc Summer Fest színpadán, 20-án pedig a The Cranberries ír rock-zenekear lép közönség elé a röghi stadionban. A lista természetesen a fesztiválok programjának bemutatásakor tovább bővül majd. ◀

A Metallica heavy metal együttes a tervek szerint június 25-én lép színpadra a román fővárosban

Száz szó

Több mint három méterrel eltolta nyugati irányban a chilei Concepción városát a múlt hónap végén történt pusztító erejű földrengés – derítették ki chilei és amerikai tudósok. Tanulmányuk szerint Concepción – a latin-amerikai ország második legnagyobb városa – három méterrel és négy centiméterrel nyugatabbra fekszik, mint a február 27-i földrengés előtt. A chilei fővárost, Santiagót szintén nyugatra toltta a természeti csapás, bár jóval szerényebb mértékben, 27,7 centiméterrel. A Richter-skála szerint 8,8-as erősségű földrengés az elmúlt száz év legerősebb földrengésének egyike volt. A természeti csapás az argentin fővárost is megmozgatta: Buenos Aires négy centiméterrel nyugatabbra fekszik korábbi helyzeténél. De azért megtaláljuk, ha arra járunk!

(szűcs el)

Röviden

Kamikaze, az új Cațavencu

Kamikaze címmel szombaton jelenik meg az Academia Cațavencu szerkesztőségéből kivált újságírók új lapja – írja Cătălin Prisăcariu, volt főszerkesztő-helyettes a blogján. Az új lap kiadását Adrian Andrici, a City FM rádióadó tulajdonosa fogja finanszírozni. „Nem szeretnénk, ha az AC klónjának tartanának” – hangsúlyozta a paginademia.ro-nak Prisăcariu, aki elmondta, bár a lap logójában előfordul a Cațavencu név, „Az új Cațavencu Kamikaze” alcím élesen jelzi majd az elhatárolódást. Az új szatirikus hetilap a jelenleg fejlesztés alatt álló catavencunou.ro honlapon is elérhető lesz.

Ötéves rekord az Oscaron

Öt éve nem nézték ennyien Amerikában az Oscar díjátadó gálát, mint idén: a The Hurt Locker (A bombák földjén) és az Avatar párbaját 41,3 millió néző követte figyelemmel a tévéképernyő előtt. A Nielsen intézet adatai szerint az ABC tévécsatorna által közvetített 82. hollywoodi díjátadó 14 százalékkal több nézőt vonzott, mint tavaly. Az Oscar-díjak átadását (1974 óta) 1998-ban követték a legtöbben figyelemmel: 55,25 millióan nézték meg, hogy James Cameron másik filmje, a Titanic tizenegy aranszobrocskát gyűjt be.

Pontosítás

Az MTV tegnapi közleményében tévesen a TNS-t jelölte meg az adatok forrásaként, amit tegnapi lapszámunk TNS: Erdélyben is az MTV a legnézettebb című cikkében is átvettünk. „Az adatközlő az ARMA nevű romániai szervezet volt, amely azonban nem a TNS-től, hanem a GFK-tól rendel meg a televíziós piac nézettségmérését. Vagyis a közlemény adatainak forrása: ARMA/GFK” – áll az MTV szerkesztőségünkhöz eljuttatott tegnapi közleményében.

Médiagnózis

A bűvös negyvenhárom

A kommunista rezsim bukása, és az ezzel együtt járó cenzúra eltörlésének boldog eufóriájában talán senki nem gondolt arra, hogy Erdélyben, de úgy általában a magyar nyelvű kisebbség körében a kisebbségi média archetipusát jelentő médiumok sorsa a mogulkorok egyikében inkább megpecsétlődik. Amikor a kilencvenes évek közepétől a Duna Televízió a kábeltévé társaságok által kikövezt útton a közszolgálati és megújítójaként vonult be a Kárpát-medencébe, a Magyar Televízió (MTV) pedig műholdas sugárzással próbált utat törni magának az egyre sűrűsödő földi és műholdas sugárzású kereskedelmi csatornák rengetegében, talán gondolni sem mert senki arra, hogy ez a diadalmenet valahol véget érhet.

A Duna Tv és az MTV összeütközése nem „titánok harca”, nem vilá-

rengető összeütközés, és tétjét inkább csak sejtetni lehet, mintsem megállapítani, amde a magyar médiavilág ezen két rangos szereplőjének az összecsapása azért érdeklődésre tarthat számot. Előbbi január végén, Gyergyószentmiklóson jelentette be, hogy Erdélyben 43 százalékkal piacvezető magyar csatorna, a bejelentés köré nőtt hatalmas médiahullámot március 9-én állította meg az MTV hivatalos közleménye, amely más cég által készített felmérésekre hivatkozva az RTL Klub-ot nevezi meg Erdély piacvezető magyar tévécsatornájának, míg a Duna Tv-t a TV2 és az MTV mögé utasítja. Az MTV lehengerlő érve az ARMA/GFK automatikus felmérésekkel készített statisztikáira támaszkodik, míg a Duna TV egy sokkal kisebb „kaliberű” média-statisztikát szolgáltató cég adataira, az

Outdoor Media Audit Kft.-re. A harc eldőltnek látszik: a számok könyörtelensége és egyértelműsége az MTV-t részesíti előnyben. Kérdés viszont, hogy mindennek a közelgő magyarországi választásokhoz mekkora köze van? Melyik tétvé akar(hat) szellemi, és miért ne, anyagi tőkét kovácsolni ezekből a statisztikákból? Számmunkra a 2004-ben tartott népszavazás óta egyértelmű, hogy semmi beleszólásunk nem lehet a magyarországi belügyekbe, de úgy néz ki, hogy a magyar médiumok saját belügyüknek tekintik az erdélyi nézettségük állapotát. A Duna TV-n természetesen jóval több erdélyi vonatkozású reklám, mint az MTV-n, viszont mindkettő közszolgálati televízió, tehát nem a reklám a fő bevételük. Egyszerű presztizsharc tehát? Amelynek a győztese a fröcsögő bulvárt (is) ránk öntő RTL

Klub lesz? Egy dolog biztos: 1997-ben a Hungária Televízió Közalapítvány megbízásából elkészült a Duna Televízió erdélyi nézettségét vizsgáló első felmérés, melynek végkövetkeztetése: „a magyar anyanyelvű erdélyi népesség 27 százaléka naponta több órát, 16 százaléka naponta legalább egy órát, 29 százaléka azonban egyáltalán nem nézi a Duna Televíziót”. Félő, hogy a napi nézők 43 százaléka a mostanra internetesedett, és elég drasztikus népességsökkenéssel számoló társadalomban a nemdunázó 29 százalék javára csökkent, így a Nemzet Televíziójának 2010-ben jelzett 43 százalékos RTL-klubos, illetve MTV-s közönségaránya még nagyobb kérdőjeleket vet fel.

Farkas István

Csődeljárás terjeszkedéssel

F. I.

A Reuters hírügynökség csőd-eljárást kezdeményezett a Realitatea-Cațavencu média-tröszt tulajdonába tartozó Realitatea Tv és NewsIn hírügynökség ellen – írja a Románia Liberă online kiadása. A Sorin Ovidiu Vântu üzletember által igazgatott médiagyár elleni eljárást június 3-ra tűzték ki, melynek tétje csupán 60 ezer lej.

Előzőleg a Mediafax kérvényezett csőd-eljárást a Realitatea Tv ellen, melynek 50 ezer eurós adóssága volt a hírügynökséggel szemben. Ebben a hónapban pedig a System Design & Integ-

ration cég által kezdeményezett eljárás kerül bíróság elé.

A romániai sajtóértékelések szerint nehéz helyzetben levő Realitatea-Cațavencu nemrég újabb veszteség érte: Academia Cațavencu című élclapjának szerkesztőségéből közel húsz újságíró vált ki, akik alacsony bérekre, és cenzúrázásra panaszkodtak.

Eközben azonban Sorin Ovidiu Vântu Moldovában terjeszkedik, ahol tegnap bemutatta a hamarosan induló Publika TV szerkesztőbrigádját, melyet olyan nevek fémjeleznek, mint a volt BBC-s Maia Metaxa, vagy a Szabad Európa Rádiónál dolgozó Valeriu Cater és Iulia Mihailova. ◀

▶ Apróhirdetés

Eladó 1863-ban készített művész-hegedű. Tel:0746-244 286.,

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel:.....
A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1, O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2010. március 11.

A nap filmjei

DUNA Televízió, 22.00
A spártai

Robert Scott különleges ügynök küldetése, hogy megtalálja az elnök elrabolt lányát, mielőtt a dolog kipattanna, és a saját tudomására jutna. Ezúttal a Szövetségek és a CIA együttműködésével Scott felderít egy bűnszövetkezetet, ami prostitúcióra kényszeríti az elrabolt lányokat, és aminek köze lehet az elnök lányához is... vagy csak az első nyoma egy összeesküvésnek, ami a legfelsőbb szintekre vezet.

TV2, 22.20
Euro túra

Scott éppen az érettségi bankett előtt szakít a barátnőjével, egy punk-együttes tagja kedvéért. Csalódottságában olyan részegre issza magát, hogy európai levelezőtársát, akit addig fiúnak vélt, csúnyán megbántja. Scotty ekkor megfogadja, hogy a nyári szünetben csakis egyetlen cél lebeg majd a szeme előtt: felfedezni az ismeretlen és hatalmas Európát, és eközben megtalálni a megbántott lányt.

TVR 2, 23.10
A Káosz birodalma

A film Los Angeles futurisztikusnak ábrázolt világában játszódik - a város éppen gazdasági, társadalmi és környezeti katasztrófát él meg, és egy földalatti újmarxista szervezet próbálja megdönteni az emberek életét irányítani akaró központi hatalmat. Eközben egy tudós új, alternatív energiaforrást próbál kifejleszteni. A Jelenések könyvében jövendölt Apokalipszis egyre közelebb van.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc **9.00** Hírek **10.00** Napközben **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **13.01** Déli harangszó **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek **15.05** Arcvonalások **15.35** Tér-idő **16.00** Közelről **17.15** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.03** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Hátárak nélkül **20.00** Hírek **20.50** Jó éjszakát **21.00** Hírek **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történetei **23.00** Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradó, Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó **13.00** Híradás, Zenei üzenetek **14.00** Délutáni váltás **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.20** Benézünk hozzátok **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hangoló **9.50** Hírek, műsorismertetés **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Rejtett világok **17.00** Nap-óra **17.30** Rockmalom **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Térkép - Reggel
9.40 Lélek Boulevard
10.10 A világörökség kincsei
11.30 Család-barát
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.20 Erdélyi erődtemplomok
15.30 Életüket a luxusért
16.00 Bábél tornya
16.55 Pannóniától a csillagokig
17.25 Miért éppen Magyarország?
18.00 Zorro (am. kalandfilmsor.)
18.30 Térkép - Integrációs magazin
19.00 Híradó, Időjárás-jelentés
19.35 Mese
20.05 Külvárosi rendőrök (olasz filmsor.)
21.00 Dunaszökítés - Antitoksó (magyar szór. műsor)
22.00 A spártai (amerikai játékfilm)
23.45 Híradó - Esti
0.00 Közbeszéd - Aktuális háttér-műsor
0.20 Váltó - Gazdasági Híradó
0.35 Drót (am. tévéfilm sor.)
1.35 Kikötő - Friss (ism.)
1.45 Vers
1.50 Himnusz

TVR 1

7.00 Hírek, Sport
7.30 Az első órában
8.00 Ébresztő - szórakoztató műsor
9.00 Hírek
9.15 Ébresztő - szórakoztató műsor, második rész
10.10 Szerelmes Don Juan (argentín filmsor.)
11.15 UEFA Champions League összefoglaló
11.55 Szerelmek a képernyők mögött
12.05 Útirány: Románia
12.45 Titkok a palotában (dél-koreai filmsorozat, ism.)
14.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
14.45 Egyszerűen izletes
15.00 Teleshopping
15.30 Akzente - német nyelvű műsor
17.00 Közérdek
18.00 Jocker és Loto 5/40 sorsolás
18.25 Titkok a palotában (dél-koreai filmsor.)
19.40 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 Közarána
22.25 A mágius szem
23.00 Dr. House (filmsor.)
0.00 Hírek
0.15 Glaston Bury 2007

VIASAT 3

9.00 Halálbiztos diagnózis **9.55** Gyilkos sorok (amerikai filmsor.) **10.50** Smallville **11.40** Szívek szállodája **12.40** A nagy házalakítás **13.45** A pokol konyhája **14.40** Nyomtalanul **15.30** Nyomtalanul **16.20** A helyszínelők **18.15** A pokol konyhája **19.15** A nagy házalakítás **20.10** Elvált Gary (vígj. sor.) **21.30** A helyszínelők **23.10** New York-i helyszínelők (krimisorozat)

m1

6.50 Ma Reggel
10.00 Úditó - Szilágyi Tibor műsora
13.01 Híradó délben
13.15 Időjárás-jelentés, Sporthírek
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar filmsor.)
14.35 Együtt - Velünk élő kisebbségek
15.35 Ez történt Ma reggel (ism.)
17.25 Körzeti híradó
17.35 Hírek
17.45 Teadélután - Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztató!
18.35 McLeod lányai (auszt. sor.)
19.25 A palota ékköve (dél-kor. sor.)
20.30 Híradó este
20.50 Sporthírek
20.55 Időjárás-jelentés
21.00 Kassza - Közéleti vitaműsor
22.00 Az Este - Csütörtök
22.30 Átok (magyar film)
23.25 Balaton retró
0.15 Prizma
0.30 Hírek
0.35 Memento
0.45 Teadélután (ism.)
1.30 Nappali (ism.) - Közéleti szórakoztató magazin
3.30 Prizma

TVR 2

7.00 Szépségközpont (ism.)
8.10 Túl a csillagokon (amerikai kalandfilm, 1989, ism.)
9.50 Lehet, hogy nem tudtad
10.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés
10.15 Motorosok (ism.)
10.45 Találkozás - szórakoztató műsor
12.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés
12.45 Folklor-kincsek
13.45 Teleshopping
14.30 A parlamenti pártok fóruma
15.00 Együtt Európába
16.00 Szépségközpont (filmsor.)
17.00 Elisa (filmsorozat)
18.00 Euronews
18.10 Berlin, Berlin (filmsor.)
18.40 Csodák (filmsorozat)
19.25 A szerelem örök (amerikai film, 2006)
21.00 Sikerkép
21.30 A térképen túl
22.00 Hírek, Sport, Időjárás
23.10 A Káosz birodalma (német-amerikai-francia sci-fi kalandfilm, 2006)
1.45 Oltári frigy (vígjáték, ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **8.00** Sport Hírek **9.00** Sport.ro Hírek **10.00** Hírek **10.05** BoxBuster **11.05** Információk **12.00** Sport Hírek **12.05** Europa League **13.05** Vakációs játékok **14.05** Külön kiadás **15.00** Sport.ro Hírek **16.00** Külön kiadás **17.00** Pontos sportidő **18.00** Sport.ro Hírek **19.05** Információ **21.00** Hírek **22.00** Wrestling WWE PPV Elimination Chamber **0.00** Külön kiadás

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Spirski Ekran
10.25 Unser Bildschirm
10.55 Connect with English
12.05 Négyszázézer nap
12.30 Átjáró
13.01 Híróra
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
16.10 Harmónia
16.40 Magyar retro
17.35 Egy lépés előre (spanyol tévéfilm sor.)
18.20 Zene az életem
18.50 Ez történt ma reggel
20.35 Esti mese - A kis királylány
20.45 Malackó (rajzfilm sorozat)
21.00 Híradó este
21.20 Sporthírek
21.23 Időjárás-jelentés
21.25 A Fagyos folyó lovasa (ausztrál filmsor.)
22.15 Tűzvonalban (magyar tévéfilm sor.)
23.05 Záróra
23.55 Magyar retro
0.50 VIII. Henrik magánélete (angol film)
2.20 Tűzvonalban (magyar filmsor.)
3.15 Dublini doktorok (ír filmsor.)
4.05 Bűvölet (olasz tévéfilm sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (szórakoztató műsor, ism.)
7.00 ProTv hírek, sport, időjárás
9.55 Könyvbemutató
10.00 Tornádó - Az ég haragja (német katasztrófa film, 2006, 2. rész, ism.)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
14.00 Gyilkos rémálom (am.-kan. thriller, 2006)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai filmsor.)
17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Részeges karatemester (hongk. akció-vígjáték, 1978)
22.15 State és Románia (sor.)
23.30 ProTv hírek, sport
0.00 A mentalista (amerikai krimisorozat)
1.00 Részeges karatemester (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Reggeli Ébresztőshow
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.10 Hívjón! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.20 Hawaii - A hullámok üzenete (angol dokumentumfilm)
17.15 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói tévéfilm sor.)
18.20 Mónika - A kibeszélőshow (talk show)
19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás
20.05 Vacsoracsata - Gasztroréalitáti magazin
21.40 Barátok közt (magyar tévéfilm sor.)
Közben: RTL-hírek
22.20 Esti Showder - Fábry Sándorral
0.15 Házon kívül - Heti magazine
0.45 Európai idő - EU-magazin
1.05 Alias (amerikai akciófilm-sor.)
2.00 Reflektor - Sztármagazin
2.15 Infománia

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
8.00 Jó reggelt Razvannal és Danival
10.00 Sajtószemle Mircea Badeavall
11.00 Benny Hill (filmsor.)
12.00 Sheena (amerikai kalandor.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Egy rém rendes család (vígjátéksor.)
14.30 Kikezdesz a szökéssel?
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.30 Mutassalak be a szülemnek - szórakoztató műsor
22.00 Reality show
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.45 Dan Capatos szórakoztató műsora
1.00 Tegnap született (amerikai filmdráma, 1950)

TV2

7.00 Segíts magadon!
7.25 Tények Reggel - Hírmagazin
8.00 Mokka - A TV2 reggeli magazinműsora
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Telekvíz - Telefonos játék
11.30 Teleshop
12.35 Életben maradni (amerikai zenés film)
14.20 Kvízidő - Telefonos játék
15.50 Dokik (am. filmsor.)
16.25 Hegylakó (kan.-francia kalandfilmsor.)
17.25 Bűbájós boszorkák (amerikai filmsor.)
18.30 Joshi Bharat (talk show)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 MrEsMrs (magyar show-műsor)
21.15 Aktív - A TV2 magazinja
21.50 Jóban Rosszban (magyar filmsor.)
22.20 Euro túra (amerikai vígj.)
0.00 Sztárpoker-show
1.00 Tények Este - Hírműsor
1.30 EZO.TV
2.20 GSG 9 - Az elit kommandó
3.10 Segíts magadon!
4.10 Műsorszünet

PRIMA TV

6.00 Vita a konyhában (reality show, ism.)
7.00 Kandikamera (ism.)
7.30 Gyilkos számok (filmsor., ism.)
8.20 Sport Florentinával (sportműsor)
8.30 Teleshopping
9.00 Medium (amerikai filmsorozat)
10.00 Galileo - szórakoztató műsor
10.30 Szvingerek (filmsorozat)
11.30 4400 (sor.)
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Medium (amerikai filmsorozat)
15.15 Nicsak ki főz
16.15 Lököttek (vígjáték sor.)
17.15 Galileo - szórakoztató műsor
18.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
19.00 Fókusz Sport
19.30 Nicsak ki főz!
20.30 Mondenii Show
22.00 Focus Monden (ism.)
22.30 Lököttek (vígjáték sor.)
23.15 NCIS (sor.)
0.15 Szvingerek (sorozat)
1.00 Balhész szex
3.30 Híradó (ism.)

KANAL D

7.00 A szív dala (sor.)
8.00 Anyaszületet (sor.)
10.00 Menyet az anyának
12.30 Hírek **13.00** Egy új sors (sor.)
15.00 Mondd mennyibe kerül
16.00 Terefe Bahmuval (show)
18.30 Hírek
19.30 Menyet anyának (reality show)
20.30 Szegény gazdag gyermekek
22.00 Matrix - Forradalmak (amerikai-ausztrál akciófilm, 2003)
0.30 Jack Brooks (kanadai horror, 2007)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
8.00 Híradó
9.00 Rájátszás (ism.)
10.00 Keresztmetszet (ism.)
Riportmagazin
11.00 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai magazinja
11.30 Negyedik (ism.)
12.00 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.00 Befutó (ism.)
15.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
16.05 Vetítő (ism.)
17.05 Arcok a liftben (ism.)
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Soroló - A vidék magazinja
19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá
23.05 Sziluett (ism.)
0.05 BBC Híradó (ism.)
0.30 A vidék magazinja

DISCOVERY

7.00 Amerikai hotrodok
8.00 Végzetes második-percek
9.00 Hogyan készült?
10.00 Piszkos munkák - Vadlibaúzó
11.00 Hogyan csinálják? - Kat főz
12.00 Apokalipszis, 2012
13.00 Hogyan csinálják?
14.00 Túlélés törvényei - Alaskai-hegység
15.00 Ötödik sebesség
16.00 Hogyan készült - Őriás tolvárok
17.00 Állítólag... - Telefonkönyv
18.00 Újjáépítők - Álomautó
19.00 Töréspont - Üzemanyag-szállító
20.00 Túlélés törvényei - Kilauea-hegy
21.00 Hogyan készült?
22.00 Hogyan csinálják?
22.30 Tönkre vágva - Az utolsó csepp
23.30 Amerikai favágók
0.30 Rendőrségi elit alakulatok
1.30 Bűnös vagy ártatlan?

HALLMARK

10.00 Kisvárosi gyilkosságok **12.00** Amynek ítélve **13.00** Órangyal
14.00 Nash Bridges - Trükkös hekus (sor.)
15.00 Kisvárosi gyilkosságok **17.00** Maddie nyomozó (amerikai dráma)
19.00 Nyughatatlan Jordan (sor.)
20.00 Nash Bridges - Trükkös hekus (sor.)
21.00 Bűnös szándék (am. sor.)
22.00 A múlt sötét árnyai (am. dráma)
0.00 A nagyvad (am. thriller)

Március 10., szerda

Az év 11. hete, eltelt 69 nap, hátravan 296 nap

Ma **Ildikó** nevű olvasóinkat köszöntjük.

Az Ildikó germán eredetű magyar női név. Attila hun uralkodó feleségének, Krimhildának a nevéből származik, jelentése: harcos.

Holnap **Szilárd** napja van.

Évforduló

- 1940-ben halt meg Mihail Bulgakov szovjet–orosz író, költő.
- 1959-ben fegyveres felkelés tört ki Tibetben a kínai uralommal szemben.
- 1990-ben Horn Gyula külügyminiszter Moszkvában megállapodást kötött a Magyarországon állomásozó szovjet csapatok kivonásáról.

Vicc

A rendőrákadémián vizsgálják a hallgató. Kérdezik tőle:

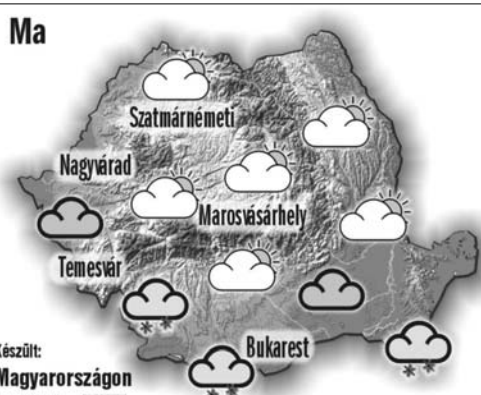
- Mit tenne, ha a saját anyját kellene letartóztatnia?
- Erősítést hívnék.

Recept

Karfiollevés lazaccal

Hozzávalók: 1 karfiol, 1 fej vöröshagyma, 1 póréhagyma, 1 zellerszár, 5 dkg vaj, 25 dkg burgonya, 40 dkg nyers lazac, 20 dkg füstölt lazac, 2 ek. vágott kapor, bors, só.

Elkészítése: A karfiolt megtisztítjuk, rózsára szedjük, a hagymát apróra, a zellerszárat és a póré kis darabokra vágjuk. A hagymát, a póré, a zellert vajban megpároljuk, majd egy liter vízzel felöntjük, beletesszük a karfiolt, felforraljuk, és 20 percig főzzük. A burgonyákat kis kockákra, a nyers lazacot nagyobb darabokra vágjuk. A levest turmixoljuk, majd újra felforraljuk, beletesszük a nyers lazacdarabokat és a burgonyát. Sóval, borsal ízesítjük, majd 10 percig kis lángon főzzük. A füstölt lazacot csíkokra vágjuk. A levest tányérokra adagoljuk, a füstölt lazacdarabokat a tetejükre osztjuk, és kaporral megszórjuk.

Készült: **Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál**

Eleinte változóan felhős lesz az ég, több-kevesebb napsütésre is számítani lehet, majd délnyugat felől megnövekszik, megvastagszik a felhőzet, és havazás kezdődik. A keleti szél időnként megerősödik.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	borongós idő várható	6°C
Brassó	napsütés felhőkkel	3°C
Bukarest	borongós idő várható	4°C
Csikszereida	napsütés felhőkkel	1°C
Kolozsvár	napsütés felhőkkel	5°C
Marosvásárhely	napsütés felhőkkel	5°C
Nagyvárad	napsütés felhőkkel	6°C
Szatmárnémeti	napsütés felhőkkel	6°C
Temesvár	borongós idő várható	6°C

Gondolatjel

Visky István rovata

Az a könyv, amelyet olvasnak, az él. Az a mű viszont, amelyiket másodsorra is elolvassák, az megmarad. Különös társ a könyv. Nehezen, csak sok munkával és odafigyeléssel születik meg és hasonlóan nehezen, sok alázattal nyílik csak meg az olvasó előtt. Mi több, első olvasásra nem is tárja fel magát teljesen, csak jelzi titkait. Az első

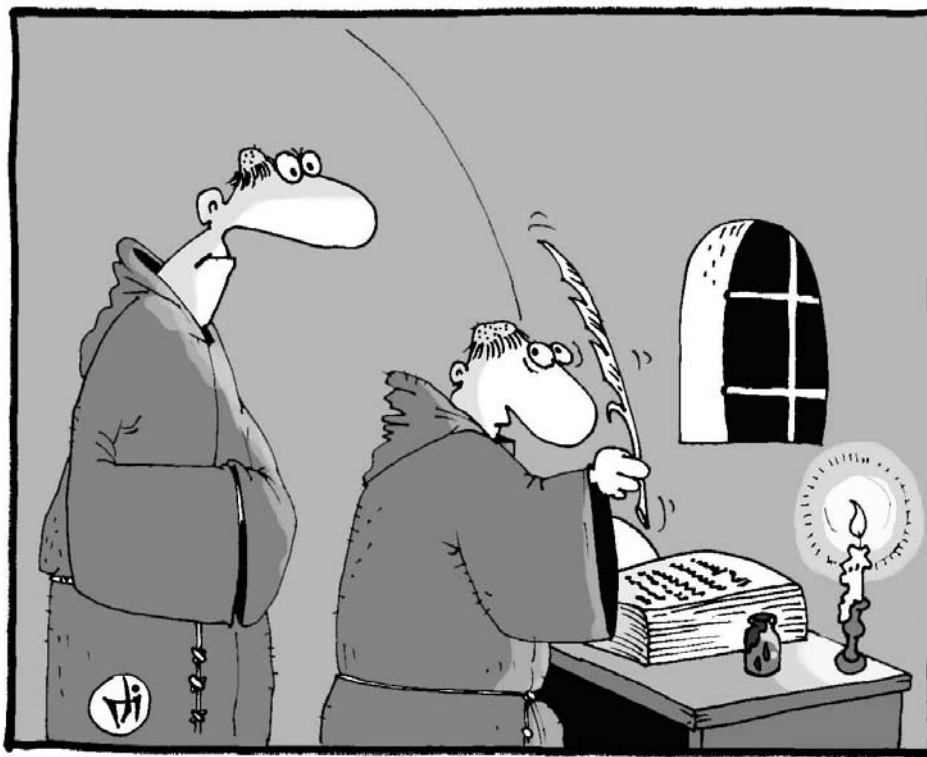
találkozásnál a könyv az, aki megismeri olvasóját, kikutatja türelmét, alázatát, és majd csak a második elolvasásra fedi fel teljesen titkait az olvasó előtt. Az a könyv, amelyik túl könnyen adja magát, az valóban méltatlanná válik az olvasásra, mint ahogy az az olvasó is méltatlanná válik, aki azonnal, egyszerre akar megérteni mindent.

Horoszkóp

- KOS (III. 21.–IV. 20.)**
Úgy érzi, hogy senki nem érti meg igazán. Kapcsolataiban bölcs döntéseket kell hoznia, mert nagyon fontos az együttműködés.
- BIKA (IV. 21.–V. 20.)**
Az egyik pillanatban nagy lelkesedéssel veti bele magát a munkába, a másikban pedig még megmozdulni is nehezére esik.
- IKREK (V. 21.–VI. 21.)**
Szép szavakkal illetik, de vigyázzon, mert ezek vagy érdekből fakadnak, vagy olyan lehetőségeket kínálnak, amikbe egyelőre nem szabad belevágnia.
- RÁK (VI. 22.–VII. 22.)**
Mindig vágyott a szabadságra, függetlenségre, hát most megkapta. A kérdés csak az, hogy így képzelte-e, és hogy tud-e vele, benne élni.
- OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)**
Nem hisz a soha vissza nem térő alkalmakban. Ma mégsem szabad tétovázni. Ha azonnal kell döntenie, nem tehet mást, mint gyorsan kimondja az igent vagy a nemet.
- SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)**
Amiért görcsös erőfeszítéssel próbál megszerezni, soha nem lesz az Öné. Ez nemcsak a szerelemre vonatkozhat, hanem egyéb ügyekre is.

- MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)**
Átlát minden szítán, ennél fogva intellektuális főnyelven van a többiekkel szemben. Ma megmutathatja a tudását.
- SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)**
Aggódik egy szíveség miatt, amit segítőkészen megtenne, ám nem igazán áll módjában. Beszélje meg a részleteket a szíveség kérőjével.
- NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)**
Egy válságra fordult kapcsolat miatt anyagi problémákra számíthat. Ne higgyen annak az ajánlatnak, amelyről kiderülhet, hogy több csapdát rejtget, mint amekkora haszonnal jár!
- BAK (XII. 22.–I. 20.)**
Különösen fontossá válnak a szavak, amelyeket kimond. Képtelen elhallgatni olyasmit, amiről tudja, hogy nem volna szabad elmondania.
- VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)**
Egyre többet foglalkozik a pénzügyi dolgokkal, szeretne több jövedelemhez jutni. Ha álmodozik a szerelemről, közelebb vonzza azt, akit valóban szeret.
- HALAK (II. 20.–III. 20.)**
Ne tegyen fel mindent egy lapra, mert könnyen csalódhat. Próbáljon több irányba nyitni, és győztesen kerül ki egy lelki csatából.

Korai sajtóviszonyok

Horváth István

***	IRODAI KAPOCS	MAGÁHOZ TERO	COPF VEGE!	CSÜTÖRTÖKÖT ...; KUDARCOT VALL	AKTA	TÉLI TORLASZ	KÉRDŐ-SZO	ABBA-MARADO	ANGOL HELYESLES
MOTOR-SZERELŐ ÜZEM-RÉSZ									
KÉZRE KERITO							PÁROS KEFE!		
MENNI KEZDI!			FAGY-LALTEVÉS				ALSÓ VÉGTAG		
***	AJÁNL MAGAM-RÓL		ÁRUSÍTÁS						KÖNYVET BONGÉSZ
A-RÓL TÁRSA				BANDITA					
RÉGI PATINÁS		KERÜL		EZER GRAMM			BODRI LAKJA		
HAZUG-SÁG		MOSÓ-POR-MÁRKA					HALKAN MOND		FÉLVEI
MÁLIKA					JÓSA-GOS BO-SZORKA				A KOBALT VEGYELE
KEDVES ARCU					RÓMAI 50				

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Élelmód), Szonda Szabolcs (Szinképz)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Bíró Vitus

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0788-822442 (Csikszereida), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márti – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Gazdasági igazgató:
Chirode Linda

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségnek, pénzügyi mandátummal (mandátum postai) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MEDIAPARTNEREK

Sláger Rádío
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

Kolozsvári rádió
95,6 MHz
909, 1593 kHz

Prima Rádío
87,9 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDÍÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

r.a.d.i.o
88 f M

Folytatódik az agónia

A FRF mára halasztotta a döntést a Nagybányai FC ügyében

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► Újabb haladékokat kapott a Nagybányai FC, hogy pénzügyi helyzetét tisztázza a Román Labdarúgó-szövetségnél (FRF), így a korábbról elhalasztott, és mára tervezett Aradi UTA elleni mérkőzésének megrendezését tovább csúsztatták. „A bizonytalanság folytatódik, csak az biztos, hogy minket alaposan összezavartak” – mondta Mészár Sándor, a Maros-parti „Öreg Hölgy” ügyvezető igazgatója, és hozzátette: „A FRF értesített minket arról, hogy nem játszunk, mert a nagybányai klub helyzete még nincs tisztázva. A mérkőzést egyelőre nem ütemezték be egy újabb időpontra, de nem is írták játék nélkül a mi javunkra”.

Ismert ugyanis, hogy a Nagybányai FC tartozásai miatt közel áll ahhoz, hogy kizárják a másodosztályú labdarúgó-bajnokságból. Dan Hotico, a klub ügyvezető tanácsának elnöke korábban kijelentette: az elmaradt bérek egy részét már átutalták, ez azonban csak töredéke a

Levonulóban a nagybányaiak. A Liga III felé tart a futballcsapat Fotók: archív

kifizetésre váró összegnek, hiszen további mintegy ötszáz ezer lejre lenne szükségük, hogy

minden fizetést hátralékot törleszteni tudjanak. Ez pedig csak egy „csekély” része a bányai

klub adósságának, hiszen a tartozásai összesen mintegy kétmillió lejre rúgnak. A FRF jogi bizottságának tegnapi ülésével kapcsolatban Hotico az egyik internetes sportújságnak elmondta: „Olyan problémába ütköztem, amilyenre nem számítottam. Úgy tűnik, hogy a vezetőiségünkben lévő személyek fenyegető hangvételű nyilatkozatokat tettek, ami a szövetségeknek egyáltalán nem tetszett”.

A Nagybányai FC esetleges kizárásáról viszont egyértelmű döntés tegnap nem született, a jogi bizottság ugyanis úgy ítélte meg, hogy nem az ő hatáskörükbe tartozik. Ma ismét napirendre kerül az ügyük, akárcsak a Petrozsényi Jiul helyzete, amelyik szintén tartozásai miatt áll a másodosztályból való kizárás szélén. „Amennyiben szerdáig (szerk. megj.: máig) nem fizetjük ki teljes egészében a tartozásainkat a volt játékosainknak, nem ütemeznek be minket a hétfői fordulóra, és ezzel automatikusan visszaesünk a harmadosztályba” – mondta George Boboc, a Jiul alelnöke, aki azonban még bízik abban, hogy találnak megoldást a helyzetre. ◀

Röviden

Az Old Traffordon szerepel a Milan

Az Old Traffordon kellene ma győznie az AC Milan labdarúgócsapatának ahhoz, hogy továbbjusson a Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjébe, hiszen mint ismert, a Manchester United 3-2-re nyerte az olaszországi első mérkőzést. A Real Madrid is bízik abban, hogy ledolgozza a Franciaországban begyűjtött egygólos hátrányát, és hazai közönsége előtt felülmúlja a Lyont. A nyolcaddöntők mai mindkét visszavágója 21.45 órától lesz, az RTVI pedig a spanyolországi meccset közvetíti élőben.

Elhunyt Gheorghe Constantin

Elhunyt Gheorghe Constantin, a Steaua egykori legendás futballistája. A „Profeszornak” becézett szakembert tegnap, 77 évesen érte a halál. A bukaresti „katonacsapattal” összesen négy bajnoki címet és ugyanannyi Román Kupa-győzelmet ünnepelhetett 1954 és 1969 között. 1960 és 62 között zsinórban háromszor volt az élvonal gólkirálya. A válogatottban 39-szer szerepelt, és ezalatt 12 gólt lőtt.

Nagyváradra megy a címvédő

Nagyváradon lép ma pályára a hazai férfi kosárlabda-bajnokság címvédője, a Ploiești csapata. A VSK elleni találkozót 18 órától élőben közvetíti az RTV3. Eközben a nőknél a Román Kupa második körének visszavágóit rendezik, ahonnan elsőként a Szatmárnémeti jutott tovább, miután 68-67-re, másodikjára is legyőzte a váradiakat. Ma Sepsiszentgyörgy–Kolozsvar- és Târgoviște–Arad-összezsapások lesznek, míg a Gyulafehérvár–Bukaresti Olimpia-meccset holnap rendezik.

Vitalij Klicskó ismét címmeccsre készül

Vitalij Klicsko, a Bokszyilágtanács (WBC) ukrán nehézsúlyú világbajnoka legközelebb május 29-én lép a kötelek közé címmeccsen Németországban, a gelsenkircheni Schalke stadionban, ahol ellenfele a lengyel születésű Albert Sosnowski lesz. A 38 éves, idősebb Klicskó fivér eddigi 41 fellépéséből 39-et megnyert, és csupán kétszer hagyta el vesztesen a szorítót.

Középkolász fiúban bízik a japán szumóvilág

Tizenöt éves iskolásfiútól remélik a japánok, hogy a sokévnnyi szünet után újra lesz hazai jokozunája, azaz japán nagybajnoka a szumónak. A Japán Szumósövetség tegnap arról számolt be, hogy Tacu túl van első egészségügyi vizsgálatán, és ha a további tesztek is kielégítő eredményekkel zárulnak, a fiú harcolhat a hétfőig kezdődő oszakai tornán. Tacu méreteiben utolérte példaképét, a mongol születésű Hakuhót, a jelen egyetlen aktív jokozunáját, akinek 152 kilogrammos testsúlyához 192 centiméteres magasság társul.

Ismét botlott a Liverpool

Továbbra sem villog a Liverpool az angol labdarúgó Premier League-ben, most a 29. forduló zárómérkőzésén botlott meg, és 1-0-ra kikapott a Wigan otthonában. Tegnapi lapzártánk után Portsmouth–Birmingham- és Sunderland–Bolton-találkozókat rendeztek, míg ma este Burnley–Stoke-meccs lesz.

Chile is negyedöntős

Utolsóként Chile csapata jutott a férfi teniszszők Davis-kupa-negyeddöntőjébe, miután Fernando Gonzalez hétfő este megnyerte a harmadik egyest. Ezzel a házigazda Chile 3-1-es behozhatatlan előnyre tett szert a vendég izraeli csapattal szemben, és majd a csehekkel játszik a legjobb nyolc között. A július 9–11-ei negyedöntőkben még Franciaország–Spanyolország-, Oroszország–Argentína- és Horvátország–Szerbia-összezsapások lesznek.

Emberhátrányban rabolt pontot a Craiova Tg. Jiu-ban

Labdarúgás

ÚMSZ

► „Büszke vagyok a játékosaimra, de az eredménnyel nem vagyok elégedett, mert mind a három pontot meg akartam szerezni” – mondta Mark Wotte, a Craiova Universitatea vezetőedzője, miután csapata csak gól nélküli döntetlent ért el Târgu Jiu-ban, az élvonalbeli labdarúgó-bajnokság 20. fordulójának zárómérkőzésén. A hétfő esti összezsapás gyakorlatilag a kiesés elkerüléséért folytatott harc rangadójának számított, hiszen a Pandurii épp három ponttal előzi meg a 15., visszaesést jelentő helyen álló Știința. „Amikor egy emberrel kevesebb kell játsszál, be kell érned egy ponttal is” – magyarázta Wotte, mivel Ștefan Bărbuianu kiállításával a Craiova a 29. percben emberhátrányba kényszerült. A holland szakember szerint nagyon jól védekeztek, a nehéz helyzetekben pedig bebizonyították, hogy egységes és erős csapatot alkotnak. A másik oldalon vi-

szont Liviu Ciobotariu joggal volt elégedetlen az eredménnyel, ahogyan a mérkőzés után megfogalmazta: „Elfogadhatatlan, hogy ne rúg gólt, amikor hetven percen keresztül emberelőnyben játszol.” A Tg. Jiu edzője azért haragudott néhány játékosára, mert szerinte azok túl nagy lezserséggel kezelték a támadásokat. ◀

A bajnokság állása	
1. Kolozsvár	20 11 5 4 25-12 38
2. Urziceni	20 10 6 4 28-17 36
3. Steaua	20 10 6 4 29-20 36
4. Temesvár	20 9 8 3 31-14 35
5. Rapid	20 10 5 5 39-24 35
6. Vaslui	20 10 5 5 28-21 35
7. Dinamo	20 9 7 4 25-15 34
8. Brassó	20 8 7 5 23-15 31
9. Galac	20 9 4 7 24-24 31
10. Medgyes	20 6 8 6 20-27 26
11. Ploiești	20 6 6 8 24-27 24
12. Iasi	20 7 3 10 19-28 24
13. Tg. Jiu	20 5 6 9 15-21 21
14. Beszterce	20 4 9 7 18-26 21
15. Craiova	20 5 3 12 26-31 18
16. Internaț.	20 5 2 13 17-35 17
17. Fehérvár	20 3 5 12 19-32 14
18. Pt. Neamț	20 3 5 12 17-38 14

Összezsap az utánpótlás

Románia–Olaszország-mérkőzést rendeznek az U23-as korosztályú labdarúgó-válogatottak számára ma 14 órától a bukaresti Giulești stadionban. A Răzvan Lucescu edzette trikolorok a Nemzetközi Challenge Tróféáért küzdenek, és a szakember szerint mindegyik játékos megérdemelten szerepel a legjobbak között. „Olyan játékosok, akik bebizonyították, hogy helyük van a válogatottban. Florin Costea először mutassa meg, hogy képes megmenteni a Craiovat az élvonalból való kieséstől, és utána majd beszélhetünk” – mondta tegnapi sajtótájékoztatóján a szövetségi kapitány, mintegy válaszulva azoknak, akik a craioviai futballistáját a válogatottban szerették volna látni. A Románia–Olaszország korosztályos mérkőzést az RTV2 élőben közvetíti.

Konstanca–Veszprém BL-nyolcaddöntő Cozmáért

Kézilabda

ÚMSZ

► „Biztos vagyok benne, hogy két látványos mérkőzés lesz, mert mi is és ők is Marian Cozmáért játszunk majd” – mondta Mihai Popescu, a Konstancai HCM kapusa a Veszprém elleni Bajnokok Ligája mérkőzésről, merthogy a tengerparti román válogatott tragikusan elhunyt kézilabdázójának, Marian Cozmának volt csapatát kapták ellenfélként a torna nyolcaddöntőjében. Ez tegnap derült ki Bécsben, ahol a magyarországi együttest a csoportelső „kalapjából”, míg a román bajnokot – amely most először kvalifikált a BL ezen szakaszába – a negyedik „mezőnyéből” sorsolták ki. Popescu két nehéz összezsapásra számít, két nagyjából azonos értéket képviselő együttes között, de azt elismerte: a továbbjutásra

a Veszprém a favorit. Mocsai Lajos, a magyarországi együttes edzője a klub honlapjának elmondta: „A Konstanca kellemetlen ellenfél. Jobban örültem volna a Koppenhágának, de a torna ezen szakaszában már nehéz egyszerű ellenfelet találni. Kémény meccsre számítunk, amelyre nagyon jól fel fogunk készülni, és remélem, hogy addigra sérült játékosaink is felépülnek majd.” Az első mérkőzést Buzăuban rendezik, míg a visszavágó Veszprémbe lesz.

A férfi kézilabdázók Bajnokok Ligája-nyolcaddöntőjének további párosítása: Kolding (dán)–Montpellier (francia), Gorenje (szlovén)–Ciudad Real (spanyol), Handbold (dán)–Kiel (német), Zágráb–Barcelona (spanyol), Kielce (lengyel)–Hamburg (német), Valladolid–Rhein-Neckar Lowen (német), Ademar–Csehovszkije Medvegyi (orosz). ◀

A konstancaiak készülnek megállítani a veszprémi támadást